

Madridas Pasidavė Gen. Franco

MIESTO APGULIMAS TĘSĖSI 32 MĖNESIUS

Dėl civilio Ispanijos karo žuvo tarp 1,000,000 ir 1,500,000 žmonių

MADRIDAS, Ispanija, kovo 28. — Madridas, respublikinės Ispanijos sostinė, pasidavė nacionalistams antradienį. Nacionalistai okupavo miestą neišsėję ne vieno šuolio. Lojalistų atsparumas pakriko ir kitose apylinkėse, kurias kontroliavo respublikos gynėjai. Faktinai civilis Ispanijos karas, dėl kurio žuvo tarp 1,000,000 ir 1,500,000 žmonių, pasibaigė. Nacionalistams belieka tik užimti tolesnes nuo fronto apylinkes ir įvesti ten savo režimą.

Madridas pasidavimas įvyko be formalumų. Respublikos kariuomenė sudėjo ginklus. Baltos vėliavos iškeltos ant dviejų aukščiausių miesto pastatų. Vėliavos iškelti įsakė Juan Beateiro, vidaus reikalų ministras. Iš Madrido Apgynimo Tarybos narių jis pasiliko vienas mieste.

Beateiro per visą Ispanijos civilį karą buvo vyriausiu maisto paskirstymo Madride prižiūrėtoju. Jis nusitarė pasilikti Madride ir pasitikti ką jam likimas lems. Prieš išeisiant baltas vėliavas, Beateiro per radiją pranešė madridiečiams, kad jis pasiliks savo darbe iki paskutinės valandos ir ištikimai vykdys Madrido Apgynimo Tarybos nustatytą planą.

Pirmieji nacionalistų kariuo-

menės pulkai įėjo į Madridą 10 val. ryto (Chicagos laiku 4 val. ryto). Civilę Madrido valdžią nacionalistai perėmė 2 val. popiet (Chicagos laiku 8 val. ryto).

Nacionalistai paskelbė šventę. Uždarytos kontoros ir dirbtuvės.

Nacionalistų šalininkai pasitiko Franco kareivius isterišku džiaugsmu. Matėsi pasitenkinimas ir nesimpatizuojančių nacionalistams piliečių veiduose, kad jau pasibaigė kraujo liejimas ir badas, kad jau karo galas.

Generolai Miaja ir Casado apėjo Madridą. Jie išvyko į Valenciją. Čia jie tvarkė išvažiavimą iš Ispanijos tų respublikos gynėjų, kuriems grėsia nacionalistų persekiojimas. Darguma norinčiųjų išvažiuoti iš Ispanijos ramiai laukė savo progos, bet buvo ir būreliai tokių, kurie stengėsi pasišalinti pirm negu nacionalistai atvyks į miestą.

Reikšta nuomonė, kad generolai Miaja ir Casado irgi apels Ispaniją ir išvyks išreminan anglių arba francūzų laivą.

Madridas apgulus 32 mėnesius ir septyniolika dienų.

Pradės britų-rusų derybas prekybos sutarties reikalu

MASKVA, Sovietų Rusija, kovo 28. — Britų delegacijos ir Sovietų Rusijos atstovų pasitarimai prekybos ir taikos Europoje klausimais pasibaigė pirmadienį. Paskelbta, kad artimoje ateityje Londone prasidės britų-rusų derybos prekybos sutarties padaryti. Britų delegacija išvyko į Helsinkius, Suomijoje.

Apkaltino buvusį šerifą

CHAMPAIGN, Ill., kovo 28. — Grand Jury, tyrinėjanti skundus, kad šitame Illinois universiteto miestely plačiai operuoja prostitucijos ir gembleravimo namai, antradienį apkaltino (indaitino) buvusį šerifą Clarence W. Roth. Gaudamas algos metams po \$2,600, Roth į ketverius metus "sutaupinęs" \$25,000. Apkaltinti taipgi kiti šeši asmenys. Laukiama dar daugiau apkaltinimų.

Chicagai ir apylinkėse federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra; poval kilanti temperatūra popiet; saulė teka 5:40 v. r., leidžiasi 6:11 v. v.

Suspendavo minimum algų skalę pieno įmonėse

WASHINGTON, D. C., kovo 28. — Jungt. Valstijų darbo departamentas buvo nustatęs minimum algas pieno įmonėms, kurios pildo valdžios kontraktus. Septynios kompanijos iškėlė bylą darbo departamentui. Pirmoje teismo instancijoje kompanijų skundas buvo atmestas, tačiau U. S. Circuit Court of Appeals for the District of Columbia palaikė kompanijų pusę, ir nustatytoji minimum algų skalė dabar tapo suspenduota. Valdžia apeliuos šį sprendimą į dar aukštesnį teismą.

Lenkija užtrauks vėliavą paskolą

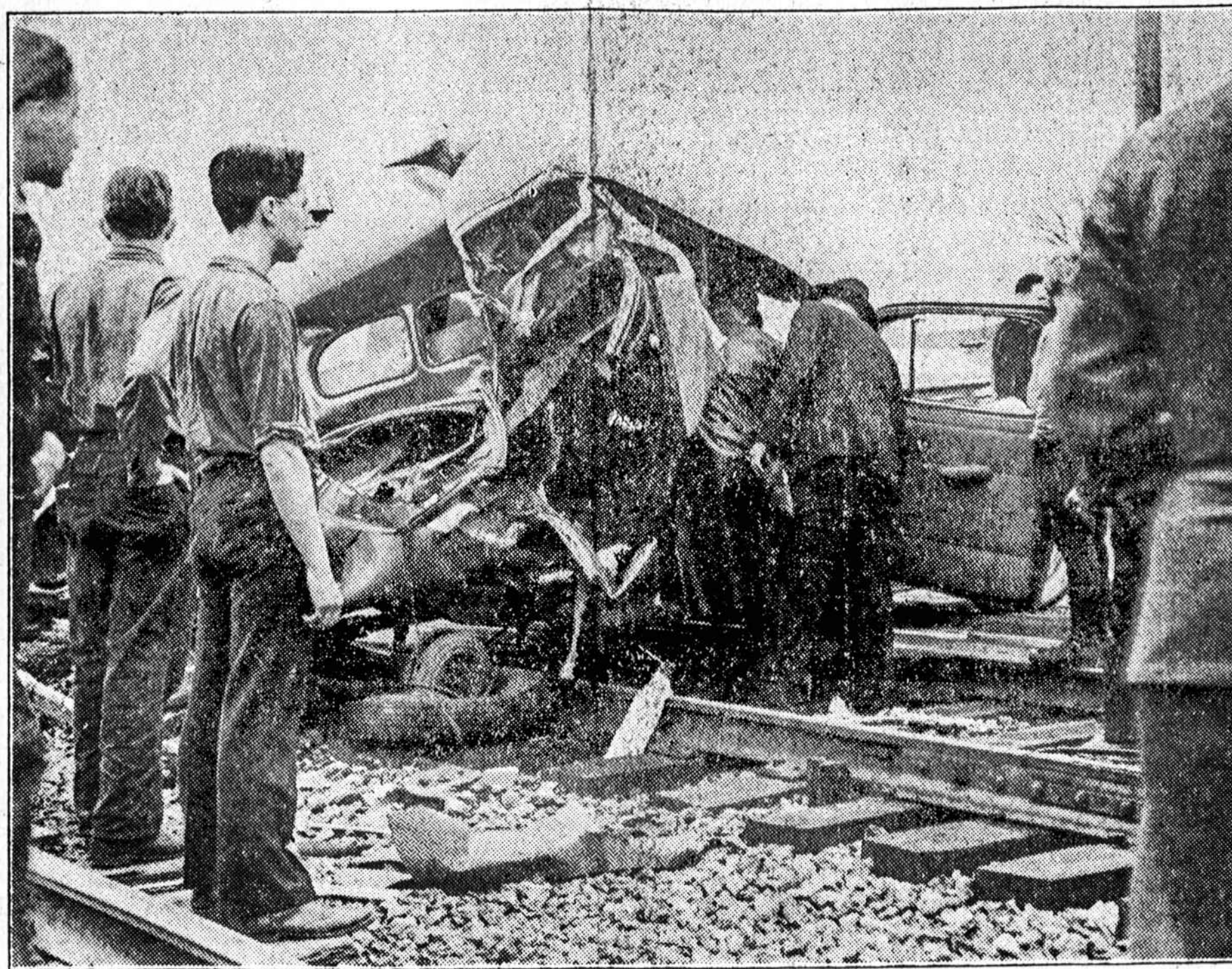
VARŠUVA, Lenkija, kovo 28. — Lenkijos vyriausybė antradienį areštavo mieste Bydgosz aštuonias moteris. Moters kaltinamos tuo, kad skleidusios melagingus girdus, buk lenkai persekioja vokiečius tame mieste. Vokietijos spaudoje tilpo pranešimas, jogei Bydgosz'e mušamos vokiečių moters ir vaikai už tai, kad jie kalba gatvėse vokiškai.

Lenkijos valdžia paskelbė vėliavą 1,200,000,000 zlotų (\$225,600,000) vidaus paskolai sukelti. Pinigai bus suvartoti šalies apsaugos reikalams. Paskolos bonai išleisti mažomis sumomis, kad ir biednuomenė galėtų jų įsigyti.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

Šiurpus įvykusios nelaimės vaizdas, netoli Kalamazoo, Mich., kovo 25 d. 1939 m. Viena sužeistųjų moterų keliama iš automobilio, kuriuo važiuavo velionė Marija Jurgelionienė su trimis savo draugėmis.

Vokiečiai perka Argentinos kviečius mainais

BUENOS AIRES, Argentina, kovo 28. — Argentinos valdžia antradienį paskelbė, kad parduota Vokietijai 100,000 tonų kviečių ir 8,000 tonų vilnų. Vokietija neturi pinigų kviečiams ir vilnos sumokėti, taigi ji pasiūlydama mainais 900 Vokietijos geležinkelio vagonų ir 60 garvežių.

Numatoma, kad ateityje daugiau mainų tranzakcijų įvyks tarp Vokietijos ir Argentinos. Šitokias tranzakcijas kovoja Jungt. Valstijos ir Britanija, kurios biznį daro pinigų tarpininkavimu.

Vengrai ir slovakai vėl kaujasi

BUDAPEST, Vengrija, kovo 28. — Budapeste vedamos vengrų-slovakų taikos derybos. Tačiau, nors ir vedamos taikos derybos, antradienį vėl įvyko vengrų ir slovakių kautynės Labore upės slėny, prie Slovakijos ir Karpatų Ukrainos rubežiaus. Karpatų Ukrainą vengrai okupavo prieš kurį laiką, o vėliau jie paėmė ir kai kurias Slovakijos dalis Karpatų Ukrainos pasieniu.

Gal reikalaus, kad Vokietija mokėtų čekų skolą

WASHINGTON, D. C., kovo 28. — Valstybės departamentui sekretorius Hull antradienį pareiškė, kad valdžia svarsto klausimą, ar reikalau ti, kad naciai prisiimtų mokėti nacionalią Čeko-Slovakijos skolą Jungt. Valstijoms. Čeko-Slovakijos karo skola siekia \$165,000,000. Be to, Čeko-Slovakija yra skolinga privatiems Jungt. Valstijų investuotojams \$22,000,000.

Ne visiems WPA darbininkams algų darbo valandų įstatymas pritaikomas

WASHINGTON, D. C., kovo 28. — Prezidentas Rooseveltas pareikalavo, kad generalas prokuroras Murphy paaiškintų, ar algų-darbo valandų įstatymas, reikalaujantis mokėti 25 centus valandai minimum algų, yra pritaikomas WPA darbininkams. Generalas prokuroras paaiškino, kad partitina mokėti WPA darbininkams algos po 25 centus valandai tik tose apylinkėse, kur šitokia algų skalė dominuoja privačioje pramonėje ir darbuose panašiuose WPA darbuose. O kur privačios pramonės algų skalė yra žemesnė, ten ir WPA darbininkų algos gali būti žemesnės nei 25 c. valandai.

Remia bilių atkreiptą prieš nacius

WASHINGTON, D. C., kovo 28. — Jungt. Valstijų atstovų rūmų kariuomenės komitetas antradienį pradėjo atsiklausimą nuomonių ryšium su kongresmano Fish bilium. Tas bilius yra atkreiptas prieš nacius Jungt. Valstijose. Bilius, jeigu taptų įstatymu, uždraustų organizavimą privačių kariuomenės organizacijų, jų pratimus ir parodavimus.

Antradienį pilną pritarimą biliumi pareiškė American Civil Liberties Union atstovas, advokatas Robert Pasley Jr. Bilių remia Amerikos Darbo Federacija ir kai kurios karo veterano organizacijos.

Dėl "Naujienu" Administratorės

Marijos Jurgelionienės
laidotuvių, šiandien nuo pietų "Naujienu" raštinė bus uždaryta.
"NAUJIENU" BENDROVĖ.

Iš Lietuvos

NAUJA LIETUVOS KARIUOMENĖS UNIFORMA

Kariuomenės štabas paruošė Lietuvos kariuomenei, karininkams ir kareiviams, naujos uniformos projektą. Naujoji uniforma busianti žymiai patogesnė ir gražesnė, negu dabartinė. Ji bus įvesta jau nuo šių metų rudens. Tačiau kariškiams bus leista naudėti dabartinius uniforminius rubus, kad naujos uniformos įvedimas nesudarytų nuostolių.

STUDENTŲ DRAUGIJOS LIETUVOS UNIVERSITETE

Lietuvos Vytauto Didžiojo universitete dabar yra apie 3,500 studentų. Jie lavinimosi ir kitokiais tikslais yra sudarę daug korporacijų bei draugijų. Naujasis universiteto statusas reikalauja, kad korporacijose ar draugijose būtų ne mažiau kaip 25 nariai. Todėl kai kurios smulkutės draugijėlės turėjo likviduotis ar susijungti. Tačiau ir dabar dar universitete yra 69 studentų korporacijos bei draugijos.

Uždraudė politines partijas Bohemijoje ir Moravijoje

PRAHA, Čeko-Slovakija, kovo 28. — Buvusių Čeko-Slovakijos provincijų — Bohemijos ir Moravijos — politinėms partijoms įsakyta likviduotis. Jeigu partijos nesilikviduos, tai nacių vyriausybė jas uždraus.

Mussolinis džiaugiasi Franco laimėjimu

ROMA, Italija, kovo 28. — Susirinkusiai prie Palazzo Venezia Mussolinis pranešė, kad Madridas pasidavė Ispanijos nacionalistams. Esą, bolševizmas nugalėtas. Taip busią, pasak Mussolinio, nugalėti ir visi fašistų prieštai.

Amerika panaikins ginklų embargo

WASHINGTON, D. C., kovo 28. — Generalui Franco pažėmus Madridą ir laimėjus Ispanijos civilį karą, Washingtono administracija ketinanti panaikinti drausmę ginklųgabenimui į Ispaniją.

Statys du milijonų karo laivus

WASHINGTON, D. C., kovo 28. — Admirolas William D. Leahy antradienį pranešė, kad prez. Rooseveltas užgręžė planus statyti du naujus karo laivus. Tai bus jurų milijonai, kiekvienas po 45,000 tonų. Jungt. Valstijų valdžia nutarėsi statyti taip didelius laivus todėl, kad Japonija ir kai kurios kitos valstybės stato tokio pat dydžio laivus.

Darbo Santykių Akto svarstymas prasi-dės balandžio 11

WASHINGTON, D. C., kovo 28. — Jungt. Valstijų senato darbo komitetas vienu balsu nutarė antradienį pradėti balandžio 11 d. nuomonių išlausymą dėl Nacionalio Darbo Santykių Akto pakeitimų.

Amerikos Darbo Federacija yra įteikusi senatui bilių, kurs taikosi pakeisti Darbo Akta. Industrinių Unijų Kongresas yra priešingas bet kokiems Akto pakeitimams šiuo laiku.

Reikalauja sulaikyti riaušes prieš nacius

BERLYNAS, Vokietija, kovo 28. — Vokietijos propagandos ministerija pradėjo naują vajų. Reikalaujama, kad lenkai paliautų persekioję vokiečius Vokietijos žemėje, kurią dabar kontroliuoja lenkai. Jei Lenkija nesustabdydysianti demonstracijų prieš vokiečius, tai, sako nacių valdininkai, Vokietijai teks imtis griežtesnių priemonių skriaudoms pašalinti.

Naciai ypatingai pasipiktinę lenkų rezoliucija, priimta mieste Bydgosz. Ši rezoliucija, tarp ko kita, sako: "Mes esame pasiryžę ginti ir gintume Lenkiją didžiausiu pasiaukojimu."

Martin istosias į A.D.F.

DETROIT, Mich., kovo 28. — Pranešama, kad Homer Martin, buvęs automobilų darbininkų unijos prezidentas, ir jo frakcija planuoja įstoti į Amerikos Darbo Federaciją, ir tuo reikalu Martin turėsias pasitarimą su William Greenu, A.D.F. prezidentu.

Dar 100 karo lėktuvų Francuzijai

WASHINGTON, D. C., kovo 28. — Francūzijos ambasada Jungt. Valstijose paskelbė, kad Glen L. Martin firma Baltimorėje gavo užsakymą pastatyti dar 100 karo lėktuvų Francūzijai.

Vedamos Vokietijos-Jugoslavijos prekybos derybos

BERLYNAS, Vokietija, kovo 28. — Jugoslavijos delegacija šią savaitę atvyks į Berlyną jugoslavų-vokiečių prekybos deryboms.

Reikalauja paliauti frakcinę kovą

CLEVELAND, O., kovo 28. — Philip Murray ir Sidney Hillman, Industrinių Unijų Kongreso vadai, antradienį atsisakė į automobilų darbininkų unijos konvenciją, prašydami paliauti frakcinę kovą unijoje. Jie įrodinėjo, kad dėl frakcinių kovos tik kompanijos džiaugiasi.

Hendrik Willem van Loon

Vertė J. L-tis

Kur emigruoti?

(Antra dalis)

"Kolonizacija šiais laikais yra profesija".

Aš kalbėjau su žymiu olandų kolonijos valdžios viršininku Batavijoje. Aš pasiteiravau jo, kaip sekėsi jų valdžiai steigti kolonijas iš patyrusių Olandijos ukininkų labiau palankioje Borneo ir Naujosios Gvinėjos vietose. Šioje vietoje yra salynas, apie kurį mes nedaug nežinome. Tačiau to salyno plotas bus toks didelis kaip Jungtinės Valstybės.

Šis olandų viršininkas papasakojo man, jog steigiant čia kolonijas jiems teko pakelti begalines kliūtis ir neapsakomus nusivylimus. Nemažas skaičius steigiamų ukių virto dykumomis, kai kurios šeimos išardytos, o išleisti didžiulių sumų pinigų nėra vilties atgauti.

Kada aš skaitydavau apie tiek daug žadančius sumanymus iškraustyti bedales Europos žmonių mases į kurias nors kitas pasaulio vietas ir duoti jiems progą įsikurti namus Azijos, Afrikos arba Ramiojo vandenyno salų dykumose, kiekvieną kartą aš atsimindavau šiuos atstirus ir pamokinančius žodžius:

"Kolonizacija, mano brangus pone, dabar yra profesija. Jos reikia įtemptai mokytis per metų metus, panašiai kaip medicinos arba chemijos."

Po šio išspėjimo (jeigu mes to išspėjimo klausytume, mes išvengtume daug keblumų ir nesuspatingų grįžimų prie patikintų klausimų. Paimkime tą didžiulį pietų kontinentą, kurį baltasis žmogus seniai nužūrėjo esant kur nors pietinėje pusėje Ramiojo vandenyno, bet neįstengė jo rasti. Šio kontinento vakarų krantas yra taip lygus, kad iš tolo jo negalima pastebėti. Jeigu kas čia patekdavo, tai tik dėlto, kad nelaukiami vėjai jį atnešdavo į šį nesvetimą kraštą. Šiuo atsitikimu pakildėlis veikiausia bus žuvis. Rytinis krantas yra kalnuotas, bet jisai apsiaustas povandeninėmis uolomis, kas priplaukiamą laivą padaro beveik negalimu daiktu. Net gabusis kapitonas Cook čionai bemaž neprarado gyvybę, kuomet jis bandė per šias povandenines uolas pasiekti krantą.

Po ilgų metų troškimo, aš šią pasaulio dalį pasiekiau ir vieną gražų rytą atsiduriau Botany įlankoje. Iš kapitono Cook aprašymų aš šią vietą išvaizdavau esant puikiausių kvietlių laukais. Pasirodė, kad šioji vieta nė kiek nesiskiria nuo bet kurios Connecticut užlajos. Čia matėsi daug gazolino tankų, o kvietlių beveik nebuvo.

JULIET, ILL. — William Engimann ir Ruth Underwood, kuriuos rado nutroškusius automobilyje vadinaujame "meilūžių slėnyje". Abu jie buvo vidurinės mokyklos mokiniai.

Kapitono Cook aprašymus aš žinojau beveik atmintinai. Aš ypatingai gerai prisiminiau jo mažą prietikį laike pirmo atsilankymo į New South Wales, kuris randasi rytiniam Australijos pakrašty. Kapitonas Cook buvo labai gailestingas žmogus. Jis niekad savo jureivių neturėjęs mirčių tarpe savo vadovaujamos grupės.

Vieną kartą betgi ištikus nelaimė. Vienas jūrininkų išėjęs į krantą ir nebegrįžęs. Nieks nežino kas su juo atsitiko. Kelios ekspedicijos buvo pasiųstos ieškoti, bet jos grįžo neradusios jokio pėdsako. Jis dingo, tarytum jį žemė būtų prarijus. Jo pražuvimui buvo visokių spėjimų. Jis, suprantama, galėjo būti užmuštas kokio nors vietos gyventojų. Bet vietos gyventojai buvo ramūs žmonės, todėl neišrodė, jogei jie galėjo žmogžudystę papildyti.

Apie šį nuotikį — bėmąstydamas, aš nei nepastebėjau išėjęs iš kelio. Labai toli aš negalėjau nueiti. Nuėjau, gal but, apie šimtą kilometrų. Tai buvo tik kelios mylios nuo Sydney miesto, kuris turi daugiau milijono gyventojų. Aš nebuvau toliau nuo civilizacijos, negu bučiau buvęs New Yorko priemiesty. Tačiau aš buvau paklydęs. Čia nebuvo viliojantis miškas, bet nuskurę krūmai su spygliuotomis šakomis. Žemė buvo apaugus ne samanomis, bet šiurkščia žole. Man einant, jina akėjo kojas lyg spygliuotos vielos. Mano laimė, manęs pasigedo mūsų palydovas. Jis sutriubino. Aš pasiekiau garsą ir per kelias minutes pasiekiau kelią.

Tatai įvyko 1934 metais. Galite įsivaizduoti, koks likimas galėjo būti jureivio, kuris žingeidumo vedamas nuėjo į šiuos tyrus ir, gal but, pavirtęs išnarinio koją. Jis galėjo mirti lėta mirtimi kur nors netoli kranto. Ir kokio likimo susilauktų nepatyręs žmogus, kuris bandytų apsigyventi kontinente, kurio visa aplinkuma grąsina sugriauti jo darbą ir kame apie šešiasdešimt metų atgal iš kelių paleistų triušų šiandien prisiviešė keli šimtai milijonų?

Aš suprantu, kad australiečiai, lygiai kaip ir visos kitos jaunos tautos, yra pilni optimizmo dėl savo ateities ir aš nenoriu jų užgauti. Bet pažiūrėkite į Australijos žemėlapi ir paieškokite vietų, kurios tikty ukininkavimui. Jų yra mažai ir labai retai.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuvių iğyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

Naujienu-Acme Telephoto

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas
jūsų garantavimas.

Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausią klaidą. Specialė atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioį tiksliai pagal susitarimą. Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampus Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOTUVIŲ ISTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 9725

Dykai koplyčios visose
Chicago dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radijo programų šėštadienio vakarais
7 val. vakaro H. W. H. F. C. studijos (1420 E.) — Prancūzijos
P. SALTIMIRKAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago, Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
Dieną ir naktį.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAZEIKA Yards 1139
3319 Lithuania Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lithuania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų
Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos: 9-10 A. M.
Nedėlioį pagal sutartį.

Dr. Emelia J. Girytas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
8 South Michigan Avenue.
Tel. Franklin 8484
Valandos: Kasdien nuo 1-4 v. p. p.
Rezidencija 1436 So. 48th St., Cicero
Valandos: 7 iki 9 vakaro.
Antrad. ir Penktadieniais
Tel. CICERO 3453 W.

Tel. Pullman 7235
Res. Pullman 0263
OFISO VAL.: 9-12; 1-5; 7-9
Ketv. 9-12

Dr. A. W. Jacobs
DENTISTAS
10758 So. Michigan Avenue
Chicago, Illinois

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330.
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiądienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.

Antrad., Ketvirtad., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlioį pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šinkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinis Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiądieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

Kiti Lietuvių Daktarai
DR. P. J. BEINAR
(HEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted St.
Tel. Went 1612 — Res. Yards 3955
Ofiso val.: 2-4 pp. ir 7-9 vak. Ser.
ir nedėlioį pagal sutartį.

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6339
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis
Motery ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos: 1-4 po pietų, 7-8 vak.
išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUČIAI
Telefonas Fairfax 4024.

Dr. J. M. Finnegan
DENTISTAS
VALANDOS: 9-12, 6-9. Trečiądienį 9-12.
1344 East 63rd St.
CHICAGO, ILL.

DR. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 31
metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880.

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

Jos. C. Urkov, M. D.
VEIDO CHIRURGAS
Praktikuoja plastinę chirurgiją ir
odos iškraipymų gydymą.
59 E. MADISON ST., Chicago, Ill.
Suite 2008 Mallers Bldg.
Telefonas STATE 7792

ADVOKATAI
K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—
pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
Telephone: Yards 1001.
4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723.

Joseph V. Mockus
ADVOKATAS
Chicago, Illinois
1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0701
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230.
Ofiso Tel. CENTRAL 1824.
Namų Tel.—Hyde Park 3395.

Telefonas CICERO 3548
BENNY NAURICH
ATTORNEY AT LAW
Valandos: 6:00-8:30 P. M.
ir susitarus.
1339 So. 48th Court
CICERO, ILL.

Remkite Tuos Biznierių, kurie Garsinasi "NAUJIENOSE"

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
20 Metų Sukakties
Minėjimo ženklelius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO
NAUDAI.

Taupyk-saugioje įstaigoje

MOKAME
4%

Užtikrink savo indėlius tikrą apsaugą ir pelną.
Čia VISU INDELIAM APDRAUSTI IKI—\$5,000.00

TAUPLYK IR SKOLINKIS
LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N.
(NAUJIENŲ SPULKA)
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kritika ir Polemika

Žemiau dedame p. P. J. Petronio parašytą Roselando SAL. Politikos Klubo 9 wardos "pareiškimą" kartu su korespondento (Kliubietis) prierašu. Gaila, kad esame priversti patsitebėti, joga p. Petronis leidžia sau kalbėti per daug diktatoriškai, duodamas "pabarimus" ir "ispėjimus" laikraščiu. Jisai užmiršta, kad čia ne Hitlerio ir ne Stalino karalystė, kur partijos komisarai nurodo, kas galima rašyti ir spaudon dėti, o kas ne. Amerikoje dar, mūsų laimei, turime žodžio ir spaudos laisvę. "Naujienos" būtų pasielgusios negerai, jeigu būtų atsisakiusios duoti vietos Klubo nariui išreikšti savo nuomonę, kuri buvo paremta faktais. Jisai kritikavo kai kuriuos asmenis; o organizacijos jisai ne tikai nepeikė, bet dar ją ir pagyrė. —Redakcija.

S. A. L. Politikos Klubo 9 wardos viešas pareiškimas reikale atsiuvusio Klubo banketo vasario 19 d., 1939, Visų šv. parapijos svet.

Vasario 28 d. laikytame S. A. L. P. Klubo susirinkime tarpe kitų klausimų buvo iškeltas klausimas tilpusio "Naujienų" nr. 45 aprašymo Klubo banketo, įvykusio vasario 19 d. To aprašymo autorius tulas "Kliubietis" daro priekaištus banketo vedėjui pirm. P. Petroniui ir J. Misevičiai už tai, kad atidarant banketą kun. Černauskas, sulig to rašėjo terminologija, "bambėjo" maldą. Susirinkimo dalyviai apsvairstę tą klausimą vienbalsiai pripažino, kad tuo aprašymu, po priedanga priešreliginio haubo bandoma įnešti tarpan kliubietų neapykantą ir esamos pavyzdingos vienybės ardymas. To delei įgaliota Klubo pirmninkas ir prot. sekr. tame reikale padaryti viešą pareiškimą Klubo vardu. Tai mes čia ir pareiškiam sekamą:

1. S. A. L. P. Klubas susideda iš apie 250 abiejų lyčių narių be skirtumo politinių bei religinių pažiūrų;

2. Klubo pamatinis tikslas yra politinio bei ekonominio pobūdžio klausimus rišti, o ne kova už ar prieš religiją ir,

3 — nors "Kliubietis" sako, kad pirmesniuose Klubo bankietuose nebudavę maldos kalbamos, tačiau tikrenybėje ta tradicija yra nuo seniai. Todėl, remiantis viršpaminėtais faktais ir pereitame Klubo ban-

CESNAKAI-PETRUSKOS PAGELBA NUO AUKSTO KRAUJO SPAUDIMO

Medicinos reportai sako, kad Česnakų-Petruskų koncentratas turi dvigubą reikšmę nuo aukšto kraujo spaudimo. Pirmą atleidžia arterijų įtempimą. Antra, sulaukia ir pašalina amato susilaikymą viduriuose, aukšto kraujo spaudimo pagelbinę priežastį. Kad gauti Česnakų-Petruskų koncentratą be kvapo formoje, klauskit ALLIMIN. Šios tabletės vartojamos pertraukomis, padeda sumažinti kraujo spaudimą, galvos gėlą ir svaigulį pašalinti, paeinančius nuo daug skaitymo. Kad patirti aukšto kraujo spaudimo priežastį ir pagyti, klauskit gydytojo. ALLIMIN yra pardaviniamas visus vaistinėse. Didelė dėžė 50c. Specialė Ekonominė—\$1.00

DYKAI. Kad gauti sampelių ir puikią knveelę adresuokit ALLIMIN, Dept. 309, 54 W. Illinois St., Chicago, Ill.

KEISTUTO Building and Loan Association No. 1

Duoda Paskolas ant Pirmo Morgičių Nuo 5 iki 20 Metų

Išmoka 4ta nuosimti už padėtus Pinigus

PINIGAI APDRAUSTI IKI \$5,000.00

3236 So. Halsted Street

Telephone—Calumet 4118

JOS. M. MOZERIS
(Sekretorius)

kiete nieks negalėjo diktuoti, kaip ir ką kas turi kalbėti, bile neišeinama iš viešojo mandomo ribų. Kad kun. Černauskui suteikta pirmas žodis atidarant bankietą, tai bankieto vedėjų buvo kaip atsilgynimas už garsinimą bankieto išsakyklos. Galų gale, juk dėl minimos maldos nieks nenukentėjo (neskaitant "Kliubietis" išsigandimą), tai kam kelti tą audrą šaukšte vandens!? Dėlei to mes pareiškiam, kad kaip "Kliubietis", taip lygiai ir dienraštis "Naujienos" pasirinkote per drąsų žingsnį, bandydami nusakyti mus Klubo vidujinę tvarką. Užtikrinam jus, kad tos pastangos neduos jūm geidaujamų pasekmių. Taipgi perspėjam kaip "Kliubietį", taip ir dienraštį "Naujienas", kad ateity panašūs pasireiškimai nepasikartotų. Priešingam atsitikime Klubas skaitys jus elgsi nerimtu ir nedraugingu link mus Klubo. Turite žinoti, kad Klubas turi savo ribas ir sulig tų ribų žino kaip tvarkytis. Pašalinis advokatavimas nepageidaujamas.

S. A. L. P. Klubo vardu
P. J. Petronis — p'rm.
10453 S. State Street
J. Pivarunas, rašt.
22 East 101st Place.

Korespondento pastabos

Dėl pirmininko P. J. Petronio "pareiškimo" turiu pirmiausia patsitebėti, kad Klubo nariams jo turinys nėra žinomas. Jį iškepė pirmininkas ir gavo sekretoriaus parašą. Klubo susirinkime taip pat visai nebuvo skaityta ta mano korespondencija, kurią Petronis "kritikuoja". Jeigu ji būtų buvusi perskaityta, tai susirinkimas būtų žinojęs, kad viskas yra tiesa, kas joje parašyta. O prieš tiesą protestuoti yra nesąmonė.

Bet Petronio "pareiškime" tai yra gryo melo. Jisai pasakoja, kad S. A. L. Politikos Klubo jau nuo seniai esanti "tradicija" pradėti bankietų su maldą. Nieko panašaus! Tai visai nauja mada, kurią bando įvesti komunistai Petronis ir Misevičius, patekę į Klubo "vairuotojus".

Man ypatingai keista, kad poterių kalbėti politiško klubo bankiete sumanė J. Misevičius, kuris yra Laisvamanių Sąjungos centro sekretorius. Laisvamaniai, kaip jie aiškina savo tikslus, nori "paliuosuoti žmones nuo religijos prietarų"; o čia laisvamanių centro viršininkas, ir dagi komunistas, įveda maldą bankiete!

Komunistams šitokia čigonika politika, gal but, tinka, bet kiti žmonės tuo piktnasi. Piktnasi ir protaujantieji katalikai, nes jie savo religiją gerbia, ir jie nenori, kad ją vartotų politikavimo tikslais tokie žmonės, kurie prieš ją kovoja.

Tai gi ne mano korespondencija ardo vienybę S. A. L. Klube, bet pp. P. J. Petronio ir J. Misevičiaus nevykęs politikavimas, kuris iššaukė nariuose suerzinimą ir bereikalingus ginčus. Linkėdamas organizacijai labo, aš tuos faktus nurodžiau, ir tikiuosi, kad ateityje tai daugiau nepasikartos.

Jeigu komunistai geidžia pasirodyti prieš publiką "nobožnais", tai tegu jie prirašo prie parapijos savo partiją, savo "literaturką", "tarptautinį apsigynimą" ir kitas savo kuopas. Tuomet jie galės poteriauti kiek norės, pradėdami su maldą kiekvieną savo balių, susirinkimą ir prakalbas. Bet mūsų klubo tikslai yra kitokie, ir aš pageidauju, kad čia nebutų daroma to, kas nesutinka su daugelio narių įsitikinimais.

Kliubietis.

CHICAGO. — Gaisras, kuris sunaikino Brownell pradžios mokyklą. Gaisro nuostoliai siekia \$100,000.

IŠ LIETUVOS LIETUVA TURI PASITIKĖTI SAVIMI!

"Le Petit Parisien" dviejuose numeruose įdėjo ilgą Edmondo Demaitre korespondenciją iš Kauno antrašte "Lietuva kabliuoto kryžiaus šešėlyje". Straipsnio pradžioje autorius aprašo savo įspūdžius pervažiuojant Lietuvos — Vokietijos sieną. Lietuvos traukiniams atėjus į Vokietiją, Eitkunų muitinėje keleiviai pamatą keistą reginį: kuriam laikui mutinė virstanti tarsi paukščių turgumi. Keleiviai išdėlioja savo paketus, kuriuose važnami daugiausia pjauti paukščiai, sviestas ir kiti produktai. Grįžtantieji namon vokiečiai keleiviai pamirštą sviesto ir taip vokiečių mėgiamą žąsų skonį...

Tuo tarpu Lietuvoje sviesto ir paukščių yra lig sočiai, ir tai dėl tos paprastos priežasties, kad lietuviai, nežiurint jų gilaus patriotizmo, laiką geresniu dalyku valgyti sviestą ir žąsieną, negu ruošti užkariuoti Lenkiją ar Sovietų Rusiją. Dėka šiai politikai, lietuviai, nors ir neturi gamtos turtų, ne tik patys gerai valgo, bet siunčia skanių kėšnių ir savo galingiems vakarų kaimynams. Šis ekonominiai — politinis kuriozas sudaręs Kauno vyriausybei tam tikrų rūpesčių. Lietuva esanti, palyginti, vienas iš geriausiai prosperuojančių Europos kraštų: jos valiuta pastovi, biudžetas išlygintas, užsienio prekybos balansas aktyvus, žemės ūkis paskutiniaisiais metais padaręs nepaprastą pažangą. Nenuostabu, kad Vokietija į Lietuvą žiūrinti su pavydu, juo labiau, kad jėgų santykių tarp šių kraštų yra milžiniškas, nes Lietuva turi vos pusterčio lietuono gyven-tojų. Jeigu dar priimti dėmesin kad tarp Lietuvos ir Vokietijos eilę metų buvo tam tikras santykių įtempimas, bus suprantamas Lietuvos susirupinimas savo ateitimi. Kaip kitose kaimyninėse Vokietijos valstybėse, taip Lietuvoje vokiečių agresijos pavojus gyvai jaučiamas.

Lietuviai esą realūs politikai ir blaiviai įvertinę padėtį. Jie neturi iliuzijų, reikalui esant, susilaukti paramos iš Tautų Sąjungos ar didžiųjų Vakarų Europos valstybių. Jei Prancūzija ir Anglija nėjusios gelbėti Čekoslovakijos, kuri vaidinusi daug didesnę vaidmenį, tai jos neisiančios ginti Lietuvos. Tai gi, lietuviams nieko kito nelieta, kaip tik pasitikėti savimi. Ir lietuviai savimi pasitiki. Jie, galima sakyti, iš karo griuvėsių atstatę savo nepriklausomą valstybę ir turėję nugalėti dau-

gybę sunkumų: turėję kovoti su bolševikais, su lenkais, su avantiuriisto Beronto gaujimis. Per savo nepriklausomo gyvenimo laikotarpį lietuviai nuveikę nepaprastai daug. Jie pavyzdinai sutvarkę savo žemės ūkį ir savo gaminių eksportą. Čia didelis vaidmuo tenkęs Klaipėdai, Lietuvos lankni pasauli. Budama toli nuo didžiųjų vakarų valstybių, kurioms lietuviai turį daug simpatijų, Lietuva savo politikos stengiantis likviduoti visus ankstybesnius ginčus su galingais savo kaimynais Vokietija ir Lenkija ir rasti su jais modus vivendi, kad tuo būdu užtikrintų savo politinę ir ekonominę nepriklausomybę. Su Lenkija Lietuvos santykiai jau esą hagiškai tvarkyti. Kai dėl Vokietijos, tai Lietuvos pastangos užmegzti glaudesnius santykius su Berlynu dar nedavusios pagėdaujamų vaisių.

Toliau Demaitre apsisotja ties Klaipėdos reikalais. Nesigilindamas į Klaipėdos klausimo teisingą sritį, autorius konstatuoja, kad dėka lietuviams Klaipėda virtusi moderniu uostu, kuriame įplaukiančių laivų tonazas patrigubėjęs, ir pats miestas smarkiai išaugęs. Tokio gerbuvio, kaip kad dabar, Klaipėda dar niekad nebuvo pasiekusi. Nežiurint visose srityse pasiektos pažangos, Klaipėdos krašto gyventojų dalis daugiau ar mažiau atvirai esanti nusistačiusi prieš Lietuvos vyriausybę ir visomis priemonėmis stengiasi sukompromituoti konstruktyvų lietuvių darbą tame krašte.

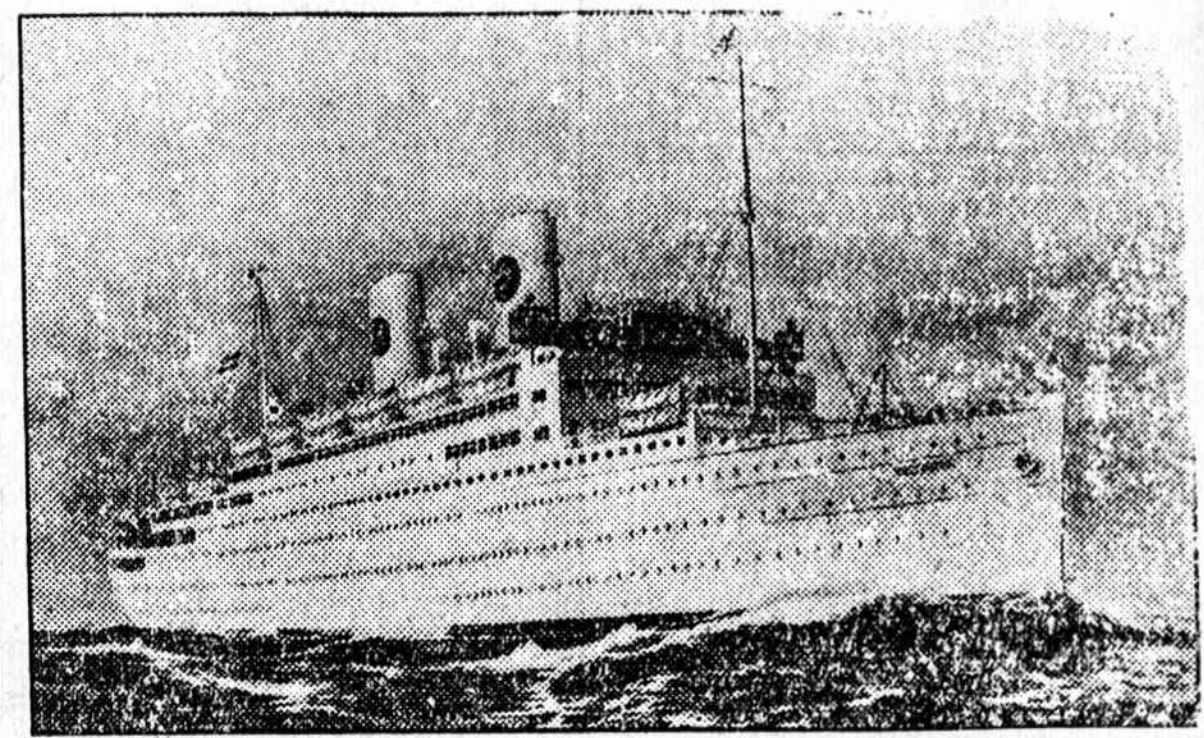
Vokiečiai nesitenkiną vien tik politine propaganda Klaipėdos krašte. Lygiagrečiai su propaganda, čia pasireiškianti vokiečių sustiprinta veikla ir ūkio srityje. Vokiečių bankai, teikią vokiečių organizacijoms ir paskiriems asmenims stambius kreditus ir neterminines paskolas. Iš ūkininkų vokiečių organizacijos supirkinėjančios gyvulių žymiai aukštesnėmis kainomis ir tuo patraukiančios juos savo pusėn. Lietuva, žinoma, neturi tokių finansinių galimybių kaip Vokietija ir dėl to negalinti su ja šioje srityje konkuruoti. Juo labiau, kad Lietuva turinti "blogą paprotį" mokėti savo užsienines skolas.

VDV

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

ASMENISKAI LYDIMA JUBILIEJINĖ "NAUJIENŲ" EKSORSIJA I LIETUVĄ

Užgirta Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Amerikoje, Inc. Išplauks moderniškam baltam švedų Amerikos Linijos motorlaivy

"GRIPSHOLM"
Iš New Yorko 1939 Gegužės-May 31 D.
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ Per Gothenburgą, Švediją—nepersėdant
SUTAUPYSITE PINIGĄ PIRKdami LAIVAKORTE TEN IR
ATGAL (Round Trip). Informacijų ir laivakorčių kreipkitės į
Lithuanian News Publishing Co.,
"Naujienos" Travel Dept.,
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Autorizuota Agentūra
SWEDISH AMERICAN LINE

S. L. A.
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudros tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broliškais ryšiais vienu didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujiems nariams priimti.
Susivienijimas iš apdraudros nedaro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugias, negu apdrauda. Susivienijimas veikia kultūriniėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.
Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.
SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"
Ir Amerikiečiai Skaito arba Užrašo Saviesiems Lietuvoj
"KULTURĄ"
Mėnesinis Mokslo, Visuomenės ir Literatūros Žurnalas
Eina XV metus. Redaguoja garbės prof. P. LEONAS Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos mokslininkai, rašytojai, kritikai, visuomenininkai.
1938 m. žurnalo priedu specialiai išleidžiama įžymiojo rusų rašytojo Maksimo Gorkio gausių kurinių rinktinė knyga.
Žmogaus Gimimas
"KULTUROS" kaina: metams 4 dol. pusmečiui 2 dol. Lietuvoje kaina metams 16 litų, pusm. 8 litai.
Adresas: "KULTUROS" žurnalas, šiauliai, Tilžės g-vė Nr. 153. LITHUANIA.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

AR JUS SKAITOT Naująją Gadynę?

"NAUJOJI GADYNĖ" yra populiarius savaitinis laikraštis "NAUJOJI GADYNĖ" kainuoja tik du dolerių metams. Tai nedaug.
"NAUJOJI GADYNĖ" lanko visus ir kas savaitę, teikdama įvairiausio pasiskaitymo.
"NAUJOJI GADYNĖ" dabar yra paskelbus vajų ir kviečia visus didinti jos skaitytojų šeimą.
"NAUJOJI GADYNĖ" yra darbininkų laikraštis ir tokiu ji liks.
"NAUJOJI GADYNĖ" jus prašo išpildyti žemiau einančią blanką ir but jos skaitytoju.

"NAUJOJI GADYNĖ"
220 Leonard Street, Brooklyn, N. Y.

Gerb. Administracija:

Čia prisijunčiu \$..... už "NAUJĄJĄ GADYNĘ" ir meldžiu ją siuntinėti sekamu adresu:

Vardas
Numeris ir gatvė
Miestas ir valstija

COAL
EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE
DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

4192 S. ARCHER AVENUE
(North East Corner Archer and
Sacramento Ave.)
Phone LAFAYETTE 0461
United States Government
priežiūroje ir kiekvienai ypa-
tai pinigai apdrausti iki
\$5,000.00

Išmokėjim
už padėtus
pinigus
4%
Duodam Paskolas ant 1-mų
Morgičių
Safety Deposit Dežutes Galima
Pasirenduoti
Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki
5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 die-
nų. Subatom nuo 9 ryto iki
8 val. vakaro.
**STANDARD FEDERAL SAV-
INGS & LOAN ASSOCIATION
of CHICAGO**
JUSTIN MACKIEWICH
President
HELEN KUCHINSKAS, Sec.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
iš Stoties
W. G. E. S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryte
iki 9:15 v.
Išgirsit vėliausias žinias,
muziką ir kitus įdomius
pranešimus

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką,—gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi ta-
vernų nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKVICIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadienais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiojotus:	
Vieną kopiją	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suviennytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.50
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais reikiais siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Didvyriška kova pasibaigė

Vakar gen. Francisco Franco įžengė į Madridą. Karas sustojo ir kitose Ispanijos respublikos dalyse.

Ispanijos pilietinis karas buvo vienas ilgiausių ir žiauriausių naujosios gėdynės istorijoje. Tik Amerikos 1861-65 metų karas buvo ilgesnis.

Sukilimas Ispanijoje prasidėjo 1936 m. liepos 17 d. ir tęsėsi daugiau, kaip 32 mėnesius. Jame žuvo apie 1,000,000 žmonių, o kiek buvo sunaikinta turto, tai sunku ir apskaičiuoti. Ims daug, daug metų, iki Ispanija nuo tų baisenybių atsigauna.

Bet ji jau nebebus tokia, kokia ji buvo prieš tą karą. Nors pergalėjo jėgos, kurios priešinosi ekonominiam ir socialiniam progresui, bet jos nebebus istorijos ratą atgal. Daugelis pakeitimų krašto ukyje, mieste ir sodžiuje, buvo įvesta abiejose fronto pusėse jau karo metu. Jų turės būti dar daugiau, jeigu pergalėtojai norės ilgesnį laiką išsilaikyti valdžioje.

Pirmoje vietoje stovėjo ir tebestovės žemės klausimas. Nė viename Europos krašte nėra tiek daug skurdo sodžiuje, kiek jo buvo palikę Ispanijoje iš monarchijos laikų. Didžiausius plotus žemės valdė stambioji bajorija, bažnyčia ir vienuolynai, tuo tarpu kai milijonai valstiečių vos begalėjo išmisti savo menkuose sklypeliuose arba visai neturėjo žemės.

Respublika stengėsi tą skurdą pašalinti, bet žemės reformos vykinimas ėjo palengva. Geriau sekėsi valdžiai darbas švietimo srityje. Kai ji bandė taupyti, mažindama išlaidas armijai, kad būtų kuo padėti naujakuriams sodžiuje, prieš ją sukilo ne tik bajorija ir aukštoji dvasiškija, bet ir kariuomenės vadai.

Sukilėliai laimėjo su fašistinės Italijos ir hitleriškos Vokietijos pagalba. Jei ne svetimų armijų intervencija, respublika būtų per keletą savaičių apsidirbusi su maištininkais, nes jiems nepasisekė svarbiausiose krašto centruose. Madridas ir Valencija paliko nenukariauti iki galo.

Net ir Italijos intervencija būtų buvusi atremta, jeigu Anglija, o paskui ją ir Francuzija su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, nebūtų po priedanga "nesikišimo" atsisakiusios duoti ginklų teisėtajai krašto vyriausybei. Šita valstybių "nesikišimo" politika paliks viena juodžiausiųjų dėmių tarptautinėje istorijoje.

Nebuvo be tamsių šešėlių ir respublikos gynimo pusė. Berekalingi žiaurumo aktai, bažnyčių deginimas ir beprasmingas turto naikinimas, pasireiškę pilietinio karo pradžioje, kol dar nebuvo sutvarkytas valdžios aparatas, kurį sugriovė maištininkai, — be galo pakenkė respublikai pasaulio akyse ir, gal but, nulėmė kovos likimą. Nes reakcija gavo gerą įrankį vyriausybės rėmėjams diskredituoti.

Vėlesnėje pilietinio karo stadijoje labai kenksmingos įtakos į jos eigą darė komunistai, pradėję vartoti staliniską priemonę kovai prieš kitas "liaudies fronto" sroves ir asmenis. Tai ne kartą iššaukdavo konfliktus tarp pačių respublikos gynėjų ir, pagaliau, net atvedė prie tikro "karo viduje karo" Madride.

Bet vistiek ta Ispanijos liaudies kova dėl laisvės buvo didvyriška. Kuone tušiomis rankomis ėmusi gintis nuo išlavintų ir gerai apginkluotų sukilėlių armijų, kurios rėmė dvi galingos fašistinės valstybės, ji sugebėjo susiorganizuoti ir laikėsi daugiau, kaip per puse metų laiko!

Ispanijos respublikai neleido laimėti tie patys elementai, kurie paaukojo "taikai" Čekoslovakiją ir Klaipėdos kraštą.

Bet Ispanijos žmonės nebus amžinai pavergti, — kaip nepaliks amžinai skriaudžiamos ir kitos tautos.

Iš Lietuvos

Parapijos Sargas Iškėlė Klebonui Bylą Už Įžeidimą

Raudondvario parapijos sargas iškėlė baudž. bylą vietos klebonui už tai, kad klebonas jį vaginęs, įtarinėjęs, esą skundėjas vagias ir pardavinėjęs

bažnyčios statybinių medžiagų. Bylą buvo nagrinėjama vasario 18 d. Kauno apylinkės teisme.

Teisme nepaaiškėjo, kad kaltinamasis būtų tiesiog ir konkrečiai įžeidęs kaltintoją; klebonas kalbėjęs bendrais posakiais.

Teisėjas Raudondvario kleboną išteisino.

APŽVALGA

VADINAMOJI AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

"Naujienuose" jau buvo pranešta, kad pereitą savaitę New York'e susiorganizavo komitetas iš keliolikos asmenų pasiūdinęs "Amerikos Lietuvių Tarybą", ir mums teko pastebėti, kad jo sąstatas "atrodo gana vienpusiškas".

Matyt, ir patys komiteto sumanytojai jautė, kad įsai turi tą ydą, nes, kaip "Vienybė" praneša, į "Amerikos Lietuvių Tarybos" valdybos antrą posėdį jau buvo pakviestas ir "Naujosios Gėdynės" redaktorius, J. V. Stilsonas.

Tas posėdis svarstė programą protesto mitingui, kuris buvo surengtas pereitą sekmdienį. Apie tai minėtas laikraštis padavė tokią žinią:

"Sekmdienio protesto mitingui pasirošiamieji reikalai tinkamai aptarta ir mitingui kalbėtojais nutarta kviesiti: pirmininku Amerikos redaktorius J. Laučka, kalbėtojus — "Vienybės" redaktorius S. E. Vitaitis, Naujosios Gėdynės redaktorius J. Stilsonas, kun. J. Balkunas, J. Tysliava ir latvių veikėjas, inž. Harry Lielnors".

Rytojaus dieną (t. y. pirmadienį) ketino rengti kitą protesto mitingą komunistai, po "ALK Brooklyno skrybiaus" vardu.

Bet mes nemanome, kad sekmdienio mitingo rengėjai gerai pasielgė, pasivadindami Amerikos Lietuvių Taryba. Niekaš jų neįgaliojo atstovauti visiems Amerikos lietuviams. Pakaks, jeigu jie sugebės apimti visą savo koloniją. Kolkas, jie neturi įgaliojimų nė iš vietinių organizacijų.

Norint turėti pastovią tarybą ar komitetą visiems Amerikos lietuviams, reikėtų susitarti mūsų didžiųjų organizacijų centruose, spaudai ir t. t.

KADA JIE IŠMOKS ELGTIS, KAIP ŽMONĖS?

Brooklyno "Laisvė" didžiujasi, kad ji nieko nepasimokina iš "Naujienu" redaktoriaus. Mes tuo nesistebime, nes yra labai didelė abejonė, ar ji iš viso dar gali ko nors ir iš kur nors pasimokinti. Čia, tur but, nebus mokytojų kaltė.

Bet jeigu komunistų organas nieko nepasimokina, tai tautai dar nereikia, kad įsai turi teisę elgtis, santykiuose su kitų srovių spauda ir žmonėmis, kaip jam patinka.

Ginčiuose dėl klausimų, kuriais to organo oponentų nuomonė yra kitokia, įsai, užuol stengsis jų argumentus sumušti argumentais, vartoja nešvarias įsivaizdavimas, melą ir šmeižtą prieš asmenis.

"Laisvė" sako, kad Grigaičio nusistatymas prieš bolševikišką diktatūrą, terorą ir kitas tos sistemos ydas tai — "liga"; kad "Naujienu" redaktoriaus rašas "nesiskaitydamas su faktais", ir kad įsai manęs, jogei jo skaitytojas esąs "tamsus".

Jeigu komunistų organas norėjo įrodyti, kad įsai "nieko nepasimokino", tai įsai čia tautai pilniausiai įrodė. Nes juk šita melo ir šmeižo kampanija įsai veda prieš "Naujienu" redaktoriaus asmenį jau dvidešimt metų. Šiek-tiek pasikeitė tik tai jos forma.

Seniau, kai "Laisvė" dar tikėjo, kad kapitalizmui artina si galas ir revoliucija jau "užkertė", ji mėgdavo prikaisti Grigaičių "parsišlavimą kapitalistams"; sakydavo, kad įsai vadovaujasi savo asmeniniais "buržujiškais" reikalais ir, ne-

apkęsdamas darbininkų, juos "sąmoningai mulkina".

Grigaičio "parsišlavimą kapitalistams" ir "darbininkų mulkinimą" ji "aiškino" "Naujienu" nusistatymą kiekvieno visuomenės ir politikos klausimu: kad mes rėmėme Lietuvos liaudies kovą dėl krašto nepriėmimo, kad mes protestavome prieš lenkų pagrobimą Vilniaus; kad stojome už "buržuazinę" demokratiją; kad smerkėme darbininkų judėjimo skaldytojus; kad raginame darbo žmones kovoti dėl savo buklės dabartinėje visuomenės santvarkoje; kad mes sakėme, jogei be organizacijos ir apšviętos darbininkai negali pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų, ir t. t. Tai vis buvo daroma už "kapitalistų pinigų" arba iš "neapykantos darbininkams".

Šiandien komunistai jau ir patys giria demokratiją, "gina" Lietuvos nepriklausomybę ir ragina darbininkus kovoti kad ir už dar taip menkus "pagerinimus". Todėl senoji jų terminologija apie "parsišlavimą kapitalistams" ir "darbininkų mulkinimą" lyg ir netinka. Bet jų metodas pasiliko tas pats. Jie ir dabar nesiliauja atakavę ir drabslę Grigaičio asmenį.

Grigaitis, esą, "serga", "neapkenčia", "nesiskaito su faktais", laiko savo skaitytojus "tamsiais" (čia išlenda senasis "darbininkų mulkinimas"). Šita tema Brooklyno "Laisvė" patiekė ištisą editorialą.

Vadinasi, komunistų organas nori įtikinti savo publiką, kad sveikas, normaliai protuojantis padorus žmogus rašyti taip, kaip rašoma "Naujienuose", negalėtų!

Tai yra fanatizmo evangelija. Tai yra iš viduramžių gėdynės pasiskolintas kovos budas prieš "kitaikius" (heretikus).

Tu tik šitai — reikia, tu esi nedoras. Tavo mintys prieštarauja "tikram tikėjimui", tai reikia, kad tavijė sėdi piktą dvasia, kuri tave veda iš kelio... Iš tiesų, komunistai nieko nepasimokino. Per visus dvidešimt metų jie kartuoja vis tą patį ir tą patį.

Tačiau tai, kas galėjo tiktai viduramžių inživitoriams ir ragany gaudytojams, yra visai ne vietoje šių dienų kultūringoje visuomenėje. Jau laikas komunistams pradėti elgtis ir kalbėti, kaip žmonėms!

Iš Lietuvos

Gabena miško medžiagos i nemiškingus rajonus

KAUNAS. — Praėjusį rudėnį Miškų departamentas per senitūnos rinko žinias nemiškinguose Lietuvos rajonuose kiek ukininkai nori ir kokios miško medžiagos pirkti; užsiskė miško medžiagos ukininkai turėjo sumokėti po 3 Lt nuo kietmetrio rankpinigių.

Dabar Miškų dep-tas jau rengia didelius miško medžiagos transportus užsisakiusiems ukininkams.

I Vilkaviškio geležinkelio stotį bus nugabenta apie 12 tukst. ktm pušinių ir eglinių rastų, apie 10 tukst. ktm karčių, apie 500 erdm. gontamedžių.

I Suv. Kalvariją apie 2 tukst. 500 ktm rastų ir kt. medžiagos. I Joniškio — žemelio rajoną taip pat daug bus gabenama miško medžiagos. Tą miško medžiagą pats Miškų dep-tas sugamina ir pristato į geležinkelio stotis.

Užsiskė miško medžiagą ukininkai galės nusipirkti už nustatytą kainą be varžytynių.

Margos žinios iš Lietuvos

Apie Rapolo Skipičio misiją. — Kas kalbama Kaune. — Literatūros premijos. — Kas ir kaip premijas skiria. — Literatūros kritikos krizė Lietuvoje.

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

Iš Pietų Amerikos grįžo veik aštuonis mėnesius tenais viešėjęs Draugijos Užsienių Lietuvos Remti pirmininkas Rapolas Skipitis. Grįžo įsai labai kukliai, veik niekieno nepastebėtas ir ne visos spaudos pastebėtas. Mat, Rapolas Skipitis viešėdamas Pietų Amerikoje lyg ir padėjo įsikurti klerikalams, arba bent juos visame parėmė. Tasai neaprakituojamas katalikas, jokiais bažnytiniais saitais nerišamas tenais nuvykęs susikukždėjo su katalikų aktyvu ir net mėgino vietos tautininkų sąskaiton juos proteguoti. Aišku, Lietuvos tautininkai tai pajutę jo tiems žygiams visu šimtu procentų nepritarė, o jei dar turėsim galvoje, kad Rapolas Skipitis vyko išdo pinigais ir toji kelionė kaštavo ne vieną dešimtį tukstančių litų, tai toji jo misija turėjo susilaukti aštrios kritikos.

Radikalioji Lietuvos visuomenė iš viso Rapolo Skipičio visiems užmačiams nepritaria, nes jį žiūri kaip be tinkamos ir prideramos lygsvaros žmogų, kuris politiniame gyvenime daugiau akrobatika užsilaukia negu rimtu darbu. Ar patys Rapolui Skipičiui tautininkus įtikinti, kad P. Amerikos lietuvių švietimo reikalus perduoti klerikalams, būtų sunku dabar spėlioti; mat, Rapolas Skipitis yra pakankamai apsuksus vyras ir regiamai jis labai pasitiki vyriausybės pirmininku kunigu Mironu. Žinoma, jei vyriausybės prysakyje sėdėtų ne kunigas, vargu ir Rapolas Skipitis būtų savo misiją pasukęs tokiomis vingiais.

Žodžiu, verda kova. Ir į tą malunėlį tasai vyras dar savo mielt žiupsnį metė. Mat, iki šiol visos lietuvių mokyklos, tenais veikiančios, buvo pasauliečių rankose, o jau dabar iš šiaurės Amerikos atvyko viešpats, kurios užsimojo visus švietimo reikalus kartu su kunigais pasiimti į savo rankas ir, rodos, jau jos tenais vieną mokyklą yra įsteigę, bene Sao Paulo, Brazilijoje. Reikalas yra toksai, kad Pietų Amerikos lietuvių dar tiek materialiai nėra sustiprėję, kad patys pajėgtų tas mokyklas išlaikyti, tai visa joms parama eina iš Lietuvos.

Tai ir Pietų Amerikoje prasidėjo lietuvių tarpe kova tarp pasauliečių ir klerikalų. Kadangi palyginamai tenais lietuvių kultūros lygis yra žemo, kas, tai ir toji kova įgyja daug nemalonių ir lietuvių žeminančių požymių.

Rapolas Skipitis tą kovą nurykės tik dar labiau pastrino. I Lietuvą atvyko Pirmyn choro dalyvis Bendorius konservatorijoje studijuoti. Lietuvoje įsai apsigyvenęs bent porą metų. Įsai gausias stipendiją iš konservatorijos ir pašalpą iš Draugijos Užsienių Lietuvos Remti.

Vasario 16 šventės proga Pirmyn choro dirigentas Steponavičius yra apdovanotas Gedimino ordinu.

Kad šių metų kovo mėn. 12 dieną Naujienoms sukanka dvidešimtis penki metai, visoje Lietuvos spaudoje buvo jau paminėta. Kiek tenka nugirsti, Naujienų vienminčiai Lietuvoje ruošiasi Naujienų bendradarbius pasveikinti. Rodos, apie Naujienas busią Lietuvos pažangiojoje spaudoje žymiai daugiau parašyta, dabar tilpo tik mažutė žinutė.

Tai tenka konstatuoti faktas, kad Lietuvoje Naujienos plačiai yra žinomas dienraštis.

Jau išėjo Minties pirmas numeris, bet labai žymiai cenzūros apipašiotas. Tai po ilgos keletos metų pertraukos Lietuvoje vėl pasirodo viešas socialistinės krypties mėnesinis laikraštis. Jo pirmas numeris gana įvairus, turiningas ir daug žadąs. Reikia tikėtis, kad S. Amerikos lietuvių radikalioji visuomenė šį laikraštį užsisakys ir tuo pačiu jį parems.

Kaune kalbama, kad pavasarį atvykęs į Lietuvą jušikalis tenistas Žukas. Ar įsai atvyks, ar ne, spėju, jums geriau žinoma.

Jums jau, tur but, žinoma kas Lietuvoje laimėjo literatūros premijas. Prieš tokių premijų dalinimą lygiai nieko negalima pasakyti, tai tikrai sveikintinas darbas. Bet visa bėda, kad tasai premijų skirstymas jau įgijo stipriai nepageidaujamus kryptis.

Reikalas tas, kad knygų leidyklos skiria premijas kaip tik tiems rašytojams, kurių jie patys knygas išleidžia, taigi visa tai neskoningu būdu pradeda atsigulti.

Štai Spaudos Fondas šiemet savo premiją paskyrė savo simpatikui žinomam rašytojui Krėvei Mickevičiui už tokį veikalą, kuris dar prieš karą parašytas ir dabar antrą kartą iškistas. Sakalo bendrovė, kurios faktiniu valdytoju yra tik vienas asmuo, literatūros premiją paskyrė P. Cvirkaui, kurio veikalai veik išimtinai toje pačioje firmoje spausdinami, o be to, čia pat tenka pridurti, kad tos firmos savininkas yra savas žmogus klerikalų tarpe.

J. Marcinkevičius už romaną "Kražių Skerdynės" premiją gavo iš katalikų veikimo centro. Šitas veiklas katalikų centro veikimo buvo jam užsakytas parašyti. Tai visa tai atrodo, kad tie autoriai lyg ir būtų gavę tik papildomus honorarus.

Raudonasis kryžius už vaikams tinkamus veikalus premiją paskyrė pensininkui Pranučiui Mašiotui, nors jaunųjų tarpe yra tokių rašytojų, kurie žymiai vaikams skiriamus veikalus yra geresnius parašę.

Tiesa, K. Burota premiją už savo šiometinį romaną gavo iš Ukmergės visuomenės, kuri daugumoje reprezentavo tautininkus, nors K. Borutos veikalas "Mediniai Stebuklai" jokiomis tautiškomis tendencijomis nepasizymi, ir patsai autorius nieko bendro su tautininkais neturi. Gal tik viena, kad nuo jų pusėtinai yra nukentėjęs ir jų dėka ilgokai turėjo būti omigracijoje, ir daugelio valstybių kalėjimus pažinti.

Matyti, kad jo tasai veikalas tiek paveikė provincijos tautininkus, kad jie rado būtiną jam premiją skirti.

Bet vis dėlto nepaisant šios visus trukumus, premijų skirimą literatams reikia skaičiuoti teigiamu reiškiniu. Literatams premijos skiriamos prisilaikant tam tikro ceremonionalo ir visiems kartu. Ta proga valstybės teatre suruošiamas iškilmingas koncertas su atitinkamomis prakalbomis.

Premijuoti veikalai visų labai išgarsinami, išreklamuojami ir tokiu būdu jie labiau patinasi. Bešalumo dėl reikia pasakyti, kad tie premijuoti veikalai gal ir yra vieni geresnių, nors tie patys geriausi.

I tą mūsų pilkajį gyvenimą tasai premijų paskirstymas įneša šioio tokio gyvumo, sukelia kalbų, ginčų ir tuo pačiu būdu skaitytojus artina su autoriais. Taip, grožinės literatūros veikalai jau stipriai praskynė kelius į skaitytoją. Tai gal vienintelės knygos, kurios jau turi didesnį pasisekimą.

Šia proga turiu pažymėti, kad Naujienose įdėtas straipsnis apie literatūros kritikos krizę Lietuvoje buvo suglaustai Kultūros žurnale atpasakotas ir iš esmės prieš jį nieko veik nepasakyta.

Kultūros veik ir pritariama, kad literatūros kritika pergyvena tam tikrą krizę. Tai jau džiugu patirti, kad toksai rimtas žurnalas, kaip Kultūra, literatūros kritikos krizę pat pat yra pastebėjęs. O šiuo atsitikimu Naujienoms tenka garbė, kad jos pirmos šitą klausimą iškėlė. Taigi Naujienos neatsilieka nuo Lietuvos kultūros gyvenimo ir jos pastebi Lietuvos gyvenimo kai kurias neigenybes. — H. L.

Estijos nepriklausomybės minėjimas Lietuvoje

Vasario 24 d. Lietuva iškilmingai atžymėjo Estijos valstybės 21 metų nepriklausomybės sukaktuves, ypač tą dieną pakilia nuotaika gyveno Kaunas.

Iškilmingas sukaktuvių minėjimo aktas įvyko erdvioje Prekybos Pramonės ir Amatų Rūmų salėje, kuri buvo perpildyta rinktinės visuomenės.

Aktą atidarydamas Lietuvių Estų Draugijos pirmininkas J. Vileišis, tarp kita ko pažymėjo, kad estų tautos nepriklausomybės šventė yra vis labiau branginama lietuvių tautos. Šiandien estų tautinė vėliava plėvėsmona ne tik Estijoje, bet ir visoje Lietuvoje, vaizdžiai primindama draugiškus ryšius visų trijų Baltijos respublikų. Visi glaudaus sugyvenimo įvykiai istorijos eigoje turi priversti mūsų tautos prie tamprios sąjungos, kurios jau niekas neišardys, niekas nesugriaus. Dirbdami tą vienybės darbą, mes statome tvirtus pamatus mūsų ateities laimingam sugyvenimui.

Sugrojus lietuvių ir estų himnus, kalbą pasakė Lietuvos užsienių reikalų ministras J. Urbšys. Estijos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Lietuvai A. Varma savo kalboje pabrėžė, kad draugingumo jausmų abipusiai pareiškimai, praskambėję, vasario 16 d. Estijoje ir šiandien Lietuvoje, yra realūs įrodymai, kad mūsų tautų tarpe viešpatauja abipusis pagarba ir tarpusavio vertinimas tų pozityvių siekimų, kuriuos viena bei kita tauta yra sau užsibrėžusi, norėdama išlaikyti savo nepriklausomą valstybę.

Estija, Lietuva ir mūsų bendras kaimynas Latvija yra mažos valstybės, tačiau turinčios fiziniai ir dvasiniai sveikas ir pirmyn besistengiančias tautas. Nėra nieko logiškesnio, kaip tų trijų kaimyninių valstybių tarpusavio bendradarbiavimas.

Beigdamas ministras Varma reikė lietuvių tautai, jos vadams ir Lietuvai, kaip valstybei, savo geriausių linkėjimų.

Dar kalbėjo Lietuvių Estų Draugijos pirmininkas A. Uesonas, o žurnalistas Justas Paleckis skaitė paskaitą apie kultūrinį Estijos gyvenimą. Aktas baigėsi koncertine dalimi, kurios metu dainavo Valstybės Operos solistai ir Akelio stygų orkestras.

Estijos nepriklausomybės sukaktį atžymėjo bei paminėjo visos Lietuvos mokyklos, radijo stotys ir visa spauda. VDV

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

MANO PAREIŠKIMAS

Tur but, "N." skaitytojai yra pastebėję, kad jau kuris laikas aš nerašinėju į Naujienas, ir dėl to, kai kurie daro savotiškas išvadas, kartais net labai toli nuo teisybės.

Į Naujienas nerašinėju todėl, kad vakarais prie elektros šviestų beveik visai negaliu rašyti — viskas susilieja į krūvą, o kitas dalykas dabar iš Toronto daug kas rašinėja žinutes ir man rodo iš to pakanka. Tegu tiksliai kitos Kanados lietuvių kolonijos teikia Naujienoms tiek žinučių, tai viskas bus gerai. Dėl to, kad aš buvau priverstas apleisti socialdemokratų kuopą Toronte, tai "Liaudies Balso" redaktorius teikėsi per savo laikraštį mane net kelias atvejais išskolioti ir, žinoma, kaip "neklaidingasis" teikia įvairių pamokinių. Ponas "Liaudies Balso" redaktorius, turiu pasakyti štai ką: kad Toronto lietuviai mane gana gerai pažįsta ir jie žino, kad aš niekam jokios skriaudos nesu padaręs, bet dar priešingai — esu desėtkams lietuvių pagelbėjęs, ir gelbėjęs ne išskiriant ir komunistų, nors aš su jų politiniu nusistatymu ir nesutinku arčiau, geriau pasakius, esu jų priešinys. O kad aš nesutinku pagal kieno nors muziką šokti, tai čia yra mano nuosavas reikalas!

Aš manau, kad "Liaudies Balso" redaktorius padarytų daug geriau, jeigu jis praneštų savo skaitytojams, kad jis yra palikęs savo šeimynėlę Lietuvoje, kuri laukia nuo "gero" tėvelio kokios nors pagalbos ir

nesulaukia, ir kad tas tėvelis Kanadoje yra sukūręs jau kitą šeimyną. Juk tas viskas "Liaudies Balso" skaitytojams, manau, būtų labai įdomu, ar ne?

Praeitą ketvirtadienio Naujienose skaitau Toronto socialdemokratų kuopos komiteto pranešimą, kur pasakyta, kad aš apleidau socialistų kuopą. Taip, tas tiesa. Bet čia noriu komitetui pastabą padaryti, būtent, prieš mano išėjimą iš kuopos buvo prasišalinę 6 nariai (skaitau nuo kuopos įsikurimo). Aš buvau septintas, po manęs išstojo taipgi du — tai reikišia, kad iš viso 9 nariai apleido kuopą, bet per spaudą pranešta tik vienas Jokubynas. Tai kam jau man tokia "garbė"? Dabar noriu pranešti visiems Naujienų skaitytojams ir idėjos draugams socialistams, kad aš apleidamas Toronto socialdemokratų kuopą savo nusistatymo nepakeičiau ir pasiilkiu ištikimas socialistinei idėjai, t. y. tokiai idėjai, kokia mus veda Naujienos. Tik per apšvietą ir kultūrą mes galėsime pasiekti geresnį rytojau.

Toronto socialdemokratų kuopą apleidau todėl, kad keli kuopos nariai jau senokai kaip veda užkulisinę ir mano visą šeimyną niekinančią propagandą. Tas man tiek įkyrėjo, kad galų gale buvau priverstas apleisti kuopą. Trumpai pasakius, dėl klastos, pavydo ir keršto!

J. Jokubynas

Poniai Jurgelionienė žuvus, jos giminėms ir "N." mano giliausia užuojauta.

J. Jokubynas.

ŠIS TAS IŠ ŠEN IR TEN

GERO PRIETELIAUS NUSTOJUS

TORONTO, Ont. — Šiandien, t. y. sekmadienio rytą, torontiečius "N-ny" skaitytojus pasiekė labai liudna žinia. Žinia, kad Amerikos lietuviai neteko vienos iš žymiausių, darbščiausių ir nuoširdžiausių lietuvių Marijos Jurgelionienės asmeny.

A. a. Marija Jurgelionienė buvo viena iš tų visuomenės darbuotojų, kurių darbai didūs, bet reklama maža. Paprastai tokie žmonės myli dirbti ir dirbti, ir būti nematomi ir nežinomi, ir kuomet žmonės taip pripranta, jie kartais net nepastebi, kiek gero tas žmogus jiems padaro, ir to viso neįkainuoja. O jeigu ir įkainuoja, tai tik tada, kai jau pavėlu, kada jis viso įkainavimu ir žmonių pasitenkinimu negali maitinti, neigi išgirsti. Taip tai ir Marija Jurgelionienė vargo ir triuso nuo pat savo jaunatvės žmonijos ir lietuvių naudai, visai užmiršdama apie moters privilegijas ir lengvatą. Taip bebėgdama, betriusdama kelyje ji ir mirtį susitiko. Velionė per kelis metus buvo "N-ny" administratorė, kur jau turėjo darbo pakankamai, bet to jai nepakako. Ji dirbo "N-noms" visokiais kitokiais budais, k. t. įvedime įvairių skyrių Naujienose; rūpinosi suieškojimu geresnių korespondentų; pati rašydavo pavyzdinius straipsnius; įsteigė moterų skyrių "N-se" ir buvo jo redaktorė. Taipgi karštai pritarė Kanados

Lietuvių žinioms, kurios jau treti metai eina kas trečiadienį. Žodžiu, ji buvo prieteliu ne tik Amerikos lietuvių, bet ir mūsų kanadiečių. Ji gerai suprato, kad pasiekti visus Amerikos kampus ir aplankyti kiekvieną gerą lietuvių lengviausia galima per spaudą, todėl ir paaukojo didelę dalį savo gyvenimo "N-ny" gerovei, kad per jas ta gerovė, tas sielos maistas pasiektų brolius lietuvius išeivijoje, palaikant juos lietuviybėje ir kulturoje. Todėl šiandien mes visi Amerikos kontinento lietuviai labai liudime netekę mūsų kultūrinės, mūsų švietėjos, užtarėjos ir meilės skleidėjos. Kol gyvi busime minėsime tavę, brangioji Marija.

Bravo moterys!

Jau kuris laikas K. L. Žiniose figuruoja dvi darbščios korespondentės, tai pp. Stelle Batkienė ir Ona Indrelionė, torontietės. Nors jos kasdien turi dirbti dirbtuvėse, bet turėdamos gabumų ir gerų norų išnaudoja ir trumpiausius atsargos valandėles, kad tik palauktų K. L. Žinias įdomiomis ir naudingomis. Butų malonų, kad ir kitų Kanados miestų moterys prisidėtų su savo dalimi prie šio kultūrinio darbo. Mums kanadiečiams ir taipgi amerikiečiams lietuviams įdomu sužinoti ką dedasi visoje plačioje Kanadoje.

Visi į "Aušros" choro koncertą

Balandžio 1 dieną, 7:30 val. vakaro, parapijos svetainėje įvyks choro koncertas. Be dainų, kurias atliks choras, solistai ir duetai, bus dar suvaidinti juokingas veikalus "Piršlybos". Prašome visus Toronto ir apylinkės lietuvius atsilankyti, o nesigailėsite. — Frances.

GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojos prašome pirkinį reikalus eiti į las krautuves, kurios skelbiai Naujienose.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

KANSAS CITY, MO. — Jerry Doran, 3 metų amžiaus, tur but, yra jauniausias kraujo davėjas. Jis turėjo miegama ligą ir pasveiko. Kadangi tokios pat ligos simptomai pasireiškė pas jo broliuką ir sesutę, tai dabar daktarai jo kraują leidžia ligonims.

Darbas, Pažanga ir Žmoniškumas Tai Mayo Kelly Planas Didesnės Chicagos Gadynei

MAYORO KELLY VADOVYBEJE CHICAGO IZENGE Į NAUJĄ GERESNIO GYVENIMO GADYNĘ. Atsižymėję žmoniškumu kaip ir konstruktyviu darbu Mayor Kelly šeši tarnybos metai pažymi geresnės valdžios laikotarpį, kokio dar Chicago nėra turėjusi. Sutartinai dirbdamas su federalės ir valstijos valdžios šulais, jis davė Chicago milžinišką viešųjų darbų programą, kas reiškia tukstantiems darbus. Chicago žengs pažangos keliu visuomet Mayorui Kelly esant darbe. Valzde matome jo darbo vaisius. (1) Būtinų kudiakiai—didžios sveikatos programos pasėkos, kuris yra pagrįstas ta mintimi, kad ŽMONES yra Chicago svarbiausias turtas. Chicago kudiakų mirties skaičius pasauly žemiausias ir tai aciu Mayor Kelly pastangoms. (2) Prezidentas Rooseveltas ir Mayoras Kelly atidarė Outer Drive tiltą, viena iš didžiųjų Mayo projektių—žingsnį į didžiąją Chicago. (3) Daugiau biznio reiškia daugiau darbų,

Mayoras Kelly nenulstančiai dirbo, kad padrasinti prekybą Chicagoje. (4) Augimas, statymas, pažanga ir linksmybės veidai matosi visur po Mayor Kelly budria administracija. (5) Smagus po požeminio kelio (subway) po miestu inspekcijos mayoras su šypsa patvirtino štai \$40,000,000 projektą. (6) Darbas ir algos vietoj pašalpos, tai Mayor Kelly pasididžiavimo galutinis tikslas. Laimingas darbininkas, laimingas ir darbavys. Jam esant administracijoje įgyvendinta už vis geriausi santykiai tarp darbininkų ir darbavų. (7) Tukstantai vyrų gavo darbus, kada jis pateikė 1,411 mylių gatvių taisymo programą—lyginant su 849 mylių pataisytų gatvių laike praeitų dvidešimties vienerių metų. O tai tik pradžia! (8) Vyrų ir mašinų pastatyti prie didesnės Chicagos darbų, sveikesnė ir linksmesnė Chicago, ką mačo visi po Edward J. Kelly vadovybe, inžinieriaus, gabaus valdininko, mayoro su širdimi. (Skelb.)

Ka Žmonės Mano

DĖL "KELEIVIO" PASTABŲ

Buvo ir bus žmonių mintys klausomybės klausimu, bet ne komplikotos, bet aš manau, kad "Keleivio" apžvalga, liečianti Kongreso veiklą Brooklyne, yra nepamatuota — daugiausia dėl šių trijų priežasčių. Viena, sakyti, kad sklokininkai, tapę socialistais, "demoralizuoja" kongreso darbą, tai—nesąmoningas paturavojimas Bimbai, į kurio duodą pučia Kuodžiai, Mizaros ir kiti. Socialistų balsas ten netinka.

Antra, kam vadinti buvusius opozicinius komunistus sklokininkais, kuomet jie yra prisidėję prie socialistų? Dėl praeities klaidų daryti priekaištus nėra prasmes. Juk ir socialistai neužgimė socialistais, bet daugelis buvo priėmę kitokią idėologiją, pirma negu patapo socialistais. Dar labiau neišlaiko kritikos kaltinimas Brooklyno socialistų, kam jie statė Stilsoną kalbėti Kongreso skyriaus prakalbėse, kuomet komunistai ant Stilsono pyksta. Prakalbos buvo rengiamos mišriai publikai Lietuvos nepri-

klusomybės klausimu, bet ne komunistų partijai. Kodėl-gi galėjo kalbėti komunistai, nežiurint ar ant jų kas "pyksta", ar ne, o socialistų kuopos pasiulytam kalbėtojiui nebuvo leista? Ar komunistai turi ant tokių parengimų monopoliją?

Pagaliau, kai dėl jų pykčio, tai jie pyksta ant visų, kurie nepritaria Stalino samoderžavimui. Pyksta ant "Naujienų", neapkenčia ir "Keleivio" — tam būtų galima duoti daug įrodymų ištraukomis iš komunistų spaudos. Jeigu komunistai turėtų savo rankose valdžios varą, tai ne tik "Naujienos", bet ir "Keleivis" būtų užslopintas, kaip kad komunistų garbinamoj Rusijoje socialistai neturi žodžio laisvės ir trunyja kalėjimuose.

Jeigu "Keleivio" apžvalgininkas turi tiek daug kantrybės, tai čia jo reikalas, bet kam reikalauti, kad ir kiti priimtų tokią pat nuotaiką ir tokį nuolankumą? —J. P. Žilvitis

2 Asmeniškai Lydimos

NEW YORK-KLAIPEDA

PER GOTHENBURGĄ, ŠVEDIJĄ
Pirmoji Gegužės-May 31 d.
(nepersėdant iki Klaipėdos)
Antroji Liepos-July 1 d.

Antra ekskursija vadoja VI. Mučinskas, švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas. Kelionė: Gothenburg-Stockholm. Iš čia laivu "MARIEHOLM" į Klaipėdą.

VI. Mučinskas
Abi ekskursijos užgirtos Lietuvių Laivavorkių Agentų Sąjungos Am. Gaus nemokamai sutelkiamą mūsų ekskursijų brošiūrą ir reikartini leidinį "Turizmo žinios".

Kiti išplaukimali iš New Yorko:

Gripsholm kovo 30, geg. 4
Drottningholm bal. 15, geg. 13
Kungsholm birž. 3, rugp. 19

Kreipkitės į savo vietinį agentą, ar Swedish American Line
181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

SAVAITRASTIS -

"Argentinos Lietuvių Balsas"

U. S. A. metams kainuoja
Pusantro Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesiogiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KA RAŠO

"KELEIVIS?"

Ar žinai, kodėl vienį jį gilia, kitą keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai pakislėpė jį studijuojai, nors savo parapijoms draudžia jį į rankas paimti.

"Keleivis" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja, nesibijo teisybės skelbti

Žmonių mulkintojus ir apgaikus įsiai lupa be jokio pasilėjimo

Čia ir galite rasti visokių paarčių, pamokinių, gražių žmonių paveikslų ir žinių pasaulio

... tik \$2.00 metams
... visada toks

"KELEIVIS"

253 Broadway,
SO BOSTON, MASS.

MUSCULAR RHEUMATIC PAINS-ACHES

Kad gauti greitą pagalbą, reikia daugiau, negu "tik motyvas". Reikia "priekarinio" tokio kaip seno žvejinimo, panipinimo Musterole, kad pereitumėte per visą pavyrį, o ne kaip nuo krauto atšaukimo ir skausmų, slopų pasakojimų.

Laumoni diegimas, skausmas ir sustingimas paprastai krenta pavargta nugalėti.

Geriau negu seno būdo mustardinis plasteris. Per 30 metų milijonai vartojusių. Daugelis išgydyti ir skausmų pataria vartoti. Tria trijų supumų: Pa-prastais, vaikų (švelnus) ir ekstre stiprus, 40c visose vaistinėse.

Garsinkitės "N-nose"

Diena Iš Dienos

Džiaugiasi Sunum

Pp. Garizai, 10750 Indiana ave., džiaugiasi susilaukę sunaus Daniel Joseph. Vyrukas gimė kovo 15, 1939. Ponia Garizas buvo Sophie Pocius. (S.)

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Victor Paulus, 30, su Madalene Cheinan, 27

Denver Wells, 21, su Irene Klimas, 21

Charles Urba, 27, su Blanche Chroustosky, 24.

Susirinkimas

Lietuvių Kalbos Komiteto susirinkimas įvyks Yuškos salėje, 2417 W. 43rd St., kovo 29 d., 8 val vak. Prašome atsilankyti. A. C. Skrickus, rašt.

Temoje Ką Reiškia Velykos

Ketvirtadienį, kovo 30 d. Lietuvių Liuosybės svetainėje, 14-ta ir 49 Ct., Cicero, Illinois kalbės S. Beneckas. Pradžią 7:30 val. vakare.

Minimos prakalbos bus iliustruotos su paveikslais. Kviečiame visus atsilankyti. Sužinosite ką reiškia Velykos ir ką reiškia Jėzaus mirtis. Jo prisikėlimas iš numirusių ir girdėsitės daug kitokių svarbių dalykų.

Rengia ir kviečia Biblijos Titrinotojai. Įžanga veltui ir rinkliavos nebus. (Skelb.)

SUSIRINKIMAI

Lietuvių Keistučio Pašalpos Klubu mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 2 d. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., 12 val. dieną. Jeigu pasilikę su mokesčiais malonėkite užsimokėti nuo 11 val. ryto. Helen Chapas, rašt.

Lietuvių Moterų Piliiečių Lygos susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 29 d. Sandaros klube, 814 W. 33rd St. Pradžią 7:30 v. v. bus daug naujų reikalų aptarti. Po susirinkimo užkand. Prašom visas atsilankyti, ir naujų atsivesti. Valdyba 12-to Wardo Lietuvių Demokratų Organizacijos susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 29 d. 7:30 val. vak., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Prašomi skaitlingai atsilankyti, nes bus daug svarbių nutarimų kas link balsavimų bal. 4 d. Atsiveskite ir naujų narių. Korespondentas Gurskis

Ciceros Lietuvių Republikonų klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 29 d. parapijos svetainėje. Bus Ed. Statkus, kuris yra kandidatu į miestelio viešojo knygyno direktorius ant republikonų tikieto. Rinkimai Ciceroj bus bal. 4 d. Valdyba

MEXICAN TEA TOWELS PATTERN 1824

No. 1824—Meksikoniškų motyvų abrusams išsiuvinėjimai

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1824
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

Apkaltino Cham-paign Šerifą Ir 5 Kitus

Champaign kountės grand jury, kuris tyrė tvirkavimą ir gemblieriavimą šiuose dviejuose Illinois universiteto miestuose, apkaltino 6 asmenis, jų tarpe buvusį šerifą C. W. Roth. Jie yra kaltinami už ėmimą kyšių iš gemblierių ir tvirkavimo urvų. Kiti yra kaltinami už laikymą gemblieriavimo ir tvirkavimo urvų, į kuriuos buvo viliojami studentai.

2,200 CCC Darbų Chicagiečiams

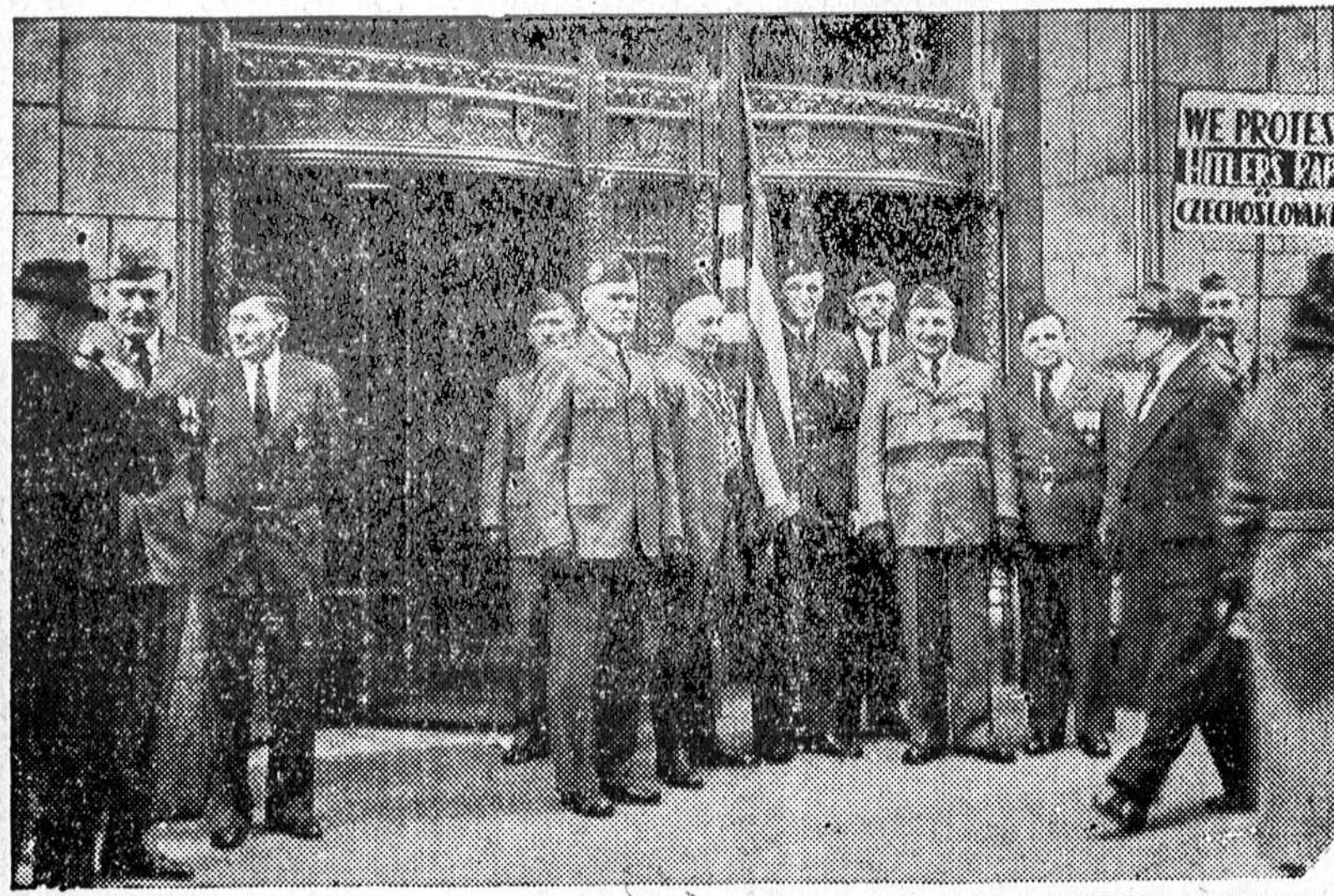
Prasidėjo priiminėjimas aplikacijų CCC darbams. Cook kauntėj bus duota apie 2,000 darbų. Reikia kreiptis į savo šelpimo stotis. Tie, kurie neima pašalpos, tesikreipia 1257 N. Paulina St. Aplikantai turi būti 17—23 metų amžiaus. Apleidžiantiems mokyklą nebus duodama darbų.

Naujas Perskirų Teisėjas

Kadangi kauntės teismas yra užverstas perskirų bylomis ir esantys teisėjai nespėja jas išnagrinėti, tai perskirų bylas nagrinėti liko paskirtas ir teisėjas Oscar F. Nelson. Jis nagrinės tik kontestuojamas bylas, o tokių bylų yra net 4,500.

Sausas Highland Park Maudėsi Aluje

Sausas priemiestis Highland Park išsimaudė aluje, kada tame priemiestyje apvirto alaus vežimas ir alus pasiliejo ant kelio.

CHICAGO. — Čekų karo veteranai prie Čekoslovakijos konsulato. Jie sudarė sargybą protestuodami prieš Hitlerį.

ČEKAI JAU BAIGIA ORGANIZUOTI DIDŽIULI PROTESTO PARADĄ

Eisena Įvyks Šeštadienį, Balandžio 1-mą; Lietuviai Dalyvaus

Pereitos savaitės pabaigoj susiorganizuos ir maršuos štai kur:

1. Southsidės organizacijos susigrupuos prie Jefferson ir Adams gatvių.
2. Northsidės grupės susigrupuos prie Grand ir State. Tada eis parados maršuos State gatve iki Adams.
3. Southsidės grupė maršuos Adams gatve, pro Čekoslovakijos konsulatą, iki State gatvės.

Prie State ir Adams abi eisenos dalys susitiks ir maršuos toliau Adams gatve iki Michigan Avenue, Michigan gatve iki 8-tos ir tada į Grant Parko koncertų aikštę (Band Shell). Ten paradas pasibaigs prkalbomis. Vyriausiu kalbėtoju kviečiamas federalis teisėjas Michael J. Igoe. Bus keli kiti kalbėtojai, kurie pasakys po kelis žodžius. Tarp tokių bus teisėjas John Gutnecht, lenkų veikėja p. Napuralska, etc.

Lietuviai, kaip ir kitos grupės, yra raginami kuo skaitlingiausia dalyvauti, kad lietuviškoji parados dalis būtų skaitlinga, įspūdinga ir graži. Moterys prašomos pasipuošti tautiškais kostiumais. Visos organizacijos galės nešti savo vėliavas ir plakatus su tam tikrais žodžiais.

Parados tvarka

Parados komitetas jau gavo ir miesto valdybos leidimą maršuoti per vidurmiestį. Pagal policijos departamento rekomenduotą tvarką, paradas

rais obalsiais, kurie čia bus paskelbti rytoj.

Paradas, kaip jau minėjom, įvyks šį šeštadienį, balandžio 1 d., ir prasisės 2 valandą po pietų. —R.

Niles Center Išdžiūvo, Bet Ne Ten Kur Privalėtų

Priemiestis Niles Center buvo visuomet "šlapias". Bet dabar staigiai išdžiūvo, bet su ten kur privalėjo. Išdžiūvo maudy-mosi baseinas naujojo Niles high mokykloj prie Lincoln ir Cicero gatvių.

Moterų Lygos Susirinkimas

Šiuomi pranešu, kad Lietuvių Moterų Piliiečių Lygos susirinkimas įvyks šiandien, kovo 29 d., "Sandaros" klube 814 W. 33rd St. Pradžią 7:30 val. vakare. Po susirinkimo bus užkanda. Taipgi prašom atsivesti naujų narių prie šios Lygos. M. Zolpienė, pirm.

Lietuvių Ekskursijos Lietuvon 1939 metais

RENGIAMOS PER LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SAJUNGĄ.

- 1) Gegužės 13 laivu "Europa" į Kauną per Vokietiją.
 - 2) Gegužės 31 d. laivu "Gripsholm" tiesiai į Klaipėdą be persėdimo.
 - 3) Birželio 14 dieną laivu "Aquitania" per Francuziją, Vokietiją, į Klaipėdą ar Kauną.
 - 4) Liepos 1 d. laivu "Gripsholm" į Klaipėdą ar Kauną per Švediją.
 - 5) Liepos 13 d. laivu "Stattendam" į Kauną per Rotterdamą.
- Reikia užsisakyti laivakortes ir kambarius iš kalno, norint gauti geresnes vietas ant laivo.
- Kreipkitės pas Agentus savo mieste arba į NAUJIENAS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

DENTON, TEXAS. — Julia Smith, kuri sukomponavo operą "Cynthia Parker". Ji iškilmingai pasitinka Leonorą Coroną, kuri išpildė tos operos svarbiausią partiją, kai toji opera buvo statoma New Yorke.

Radio

Budriko Radio Valanda

Percitą septintadienį, kaip ir visada, buvo gražus Budriko radio programos, kurį išpildė Gražuolių Choras, Simfonijos Orkestra ir dainininkas Stasys Rimkus.

Ypatingai pasižymėjo Gražuolių originalėmis savo pačių sugalvotomis, suposmotos ir gražiomis liaudies dainelėmis. Ponas Rimkus padainavo ariją iš Karnevalio Varpų operos ir kelias liaudies dainėles su orkestros pritarimu. Orkestra pagrojo kelias smagias polkutes, vengerką, kadrilių ir kitus šokių. Visa radio valanda buvo pilna geros muzikos ir gražių dainų.

Kitas Budriko radio programos bus ketvirtadienio vakare nuo 7 iki 8 val. iš stoties WHFC, 1420 k. Programos sudėdės iš gražių liaudies dainelių ir geros akordeonų muzikos. Dainuos Ciceros Moterų Choras. Be to, bus svarbūs asmenų ir draugijų pranešimai. Nepamirškite pasiklausyti. —J.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

PRADŽIA ŠEŠTADIENI
SERGEJO-EISENSTAIN
kuryba
"ALEKSANDER NEVSKY"
Galinga epika iš 13 amž. Rusijos "Kovų ant ledo", kada besiveržusios vokiečių gaujos, vedamos teutonų riterių, buvo išvystos iš Rusijos žemių.
Profkofievo simfoninė muzika
SONOTONE
66 E. Van Buren St. arti Wabash
25c iki 1 v. pp. išskiriant šeštad. ir šventes

PAMOKOS Anglų Kalbos Lietuvių Kalbos Pilietybės Knygvedystės Stenografijos

(Gregg Shorthand)
MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 ir ryto iki 3 po pietų, ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Delicious MACARONI-AND-CHEESE READY IN 9 MINUTES

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uzdangalus Padarom ant Užsakymo
FIRANKOM LAZDAS...MES NUMIERUOJAM IR UŽKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

ŽEMAIČIŲ ORKESTRAS — BAJORĖS DAINININKĖS — ARTISTAI — ES

KLAUSYKITEŠ ŠALTIMIERO

IDOMIŲ IR NUOLATINIŲ RADIO PROGRAMŲ

• PENKTADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.
• ŠEŠTADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.
• SEKMADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.

LIETUVIŠKI PASILINKSMINIMAI — BARTŲ ŠEIMYNA — Žinių Skyrius

Nė Jokia Lavavimo Forma Kitur gali lygintis prie asmeninio mokyto, kokį teikia
BEAUTY CULTURE at MOLER'S
Klasės dienos ir kas vakarą
Baigusieji Moler mokyklą reikalaujami geriausios įstaigos. Kreiptis telefonu ar rašyti
MOLER COLLEGE
177 NO. STATE ST. CEN. 6393

Tel. Victory 4965.
STOGDENGYSŲ IR BLEKOS DARBAL. 35 metai bizny, turį pilną apdraudą už darbus. Lengvą išmokėjimą jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 So. Halsted St.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTU AUTOMOBILIŲ ISPARDAVIMA, KOKI CHICAGO ILGAI MINES

Užtikriname, kad Sutaupysite Šimtus Dolerių

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbusių naujų tokių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaukite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokią kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jūsų senąjį, o likusią dalį
GALITE IŠSIMOKėti PER DVEJUS METUS.

Mūsų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirma ir sutau-pykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY

1340 West 63rd Street
prie Loomis
2828 West North Ave.
prie California

Victor Bagdonas LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, planus ir visokius rankandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

Lietuvius Plumberis

— Laisnuotas —

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS.

IRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES

2422 W. 69th St.

Tel. Hemlock 2867

Rez. Republic 5688

LIETUVISKA RUBU KRAUTUVE VISKAS DEL VYRU

PAUL LEASAS
(Vyriškų Rubų Krautuvė)
3427 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 0937

LIGONINES—HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILA IŠIMIAMI \$13.50

už

GYDYMAS \$50.00

LIGONINĖJE

RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena

diena Ligoninėje \$15.00

REUMATIZMAS \$2.00

Greitai Palengvinama

VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00

Ekzaminaciją įskait. vaistus

DOUGLAS PARK HOSPITAL

1900 So. Kedzie Ave., Chicago

Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sudiev, Mariute!

Išgirdus skaudžią žinią apie tragišką mirtį mūsų brangios Marijos Jurgelionienės, "Naujienu" Bendrovės generalės biznio vedėjos, net kraujas gyslose sustingo. Mintys neleidžia tikėti, jog tai tikrai įvyko! Ir vėl pasidarė valandėlė lyg truputį geriau, paabejojus, jog tai tiesa. Nusiskubinę į "Naujienu" raštinę, radau ir kitus naujieniečius prisilėgusius upe, gailėsčio pilnomis ašarų akimis, tuomet mane prisilėgęs sunkus jausmas, kai persitikrinau, jog tai įvykęs faktas. Visi pajutome staigų ir netikėtą sukrėtimą savo širdyse, ir tuo pačiu laiku kiekvienas dirbome savo darbą, lyg našlaičiai netekę savo motinos — užtarėjos ir patarėjos. Akys rodėsi ji čia pat su mumis, šapoje, raštinėje — kur tik nepasieksiu — ji yra su šypsančiomis veidais, greitais drąsiais žingsniais ateina ir sako:

"Aljo, vyrai. Kaip viskas, gerai?"

Šį kartą tik ausyse taip pasigirdo, jos balsas pasivaideno, bet niekuomet ji daugiau neužkalbina, nepaklaus taip, kaip budavo dažnai pasišaukusi į savo raštinę, kaip biznio vedėja, rupestingai stengdavosi patirti kaip darbas spausdavė sekasi. Sakydavo: "Aljo, šileikuti, gal ko truksta, ar mašinos negenda, ar yra pakankamai medžiagos, ar visi darbai tinkamai atliekami" ir t.t. ir t.t.

Per išėjus septynioliką metų man pačiam ir daugeliui kitų naujieniečių teko dirbti vienoje pastogėje su a.a. Marija Jurgelioniene. Nežinau tokios dienos, tokio laiko, kad kada nors ji būtų buvusi nedraugiška, nekaltai. Ji niekuomet nieko neišsakydavo. Vietoj pabarimo, ji pa-

mokydavo, padėdavo ir, rodos, pridėdavo naujos energijos, įkvėpimo dirbti.

Kai ji užėmė biznio vedėjos vietą, laikai buvo labai sunkūs. Buvo kai kurių nesmagumų ir su darbininkais. Tačiau ji sugebėjo į trumpą laiką, lyg gera namų šeimininkė, dalykus taip sutvarkyti, kad šioje "Naujienu" pastogės šeimoje užviešpatavo draugiška atmosfera. Nuo to laiko visuose bendrovės skyriuose užsimezgė draugiški ryšiai. Visi darbininkai nuosirdžiai ir sutartinai dirbo. Ne veltui kai kurie darbininkai ir vadinavo ją "bosiene", "Mrs. J." ir stačiai Mariute.

Ji turėdavo pilnas rankas darbo. Pati stengdavosi viską apžiūrėti ir kitiems padėti. Net kiekvieną spaudos darbą, ar tai didelį ar menkutį, pati prižiūrėdavo, kad su skoniu išeitų iš spaustuvės. Ji pažino spaudos darbus ir mėgdavo moderniškai padarytą darbą. Jeigu tekdavo susitikti su kai kuriomis techniškomis kliūtimis, ji atsikvėpusi sakydavo:

"Ach, kad turėtumėm moderniškesnes raides, Mes turėsime. Mes padarysime 'Naujienu' spaustuvę 'up-to-date'. Kai kada turėsime modernišką spaustuvę ir naują savo namą. Su laiku visko turėsime, kad tik greičiau laikai pagerėtų. Žiūrėk, kiek naujų planų aš turiu," parodė man didžiausią pluoštą raštų, kurių krava buvo pėdos aukštumo.

Velionė Marija Jurgelionienė "Naujienu" atidavė visą savo sielą ir vien tik gero joms troško ir norėjo, kad visiems prie "N." dirbantiems žmonėms įkvėpti noro ir upo dirbti. Biznis yra sausas dalykas, senti-

M. J. SUNUI VLADUI IR JOS ŠEIMYNAI REIŠKIAME GILIAUSIĄ UŽUOJAUTĄ

Marė Narmontienė ir jos dukterys Louise, Aldona ir Isabelle, ir jos žentai Carl Janus, William Tobin

mentų nepripažįsta, bet Mariute mums buvo lyg brangi motina, kuri mokėjo ne tik "Naujienu" Bendrovės biznį vesti, bet ir paskleisti tą draugiškumo atmosferą ne tik čia pas mus, bet ir plačioje visuomenėje. Gal ne visuomet geri jos darbai buvo įvertinti, gal nebuvo supras-ta jos kilni siela kitiems gera padaryti, pagelbėti. Tokių žmonių pasaulyje labai mažai yra. Ji pati buvo mačiusi daug kartaus vargelių, kurs ir stipriausią vyrą galėtų paklupdyti, bet jos stipri valia ir viltis padėjo pergyventi visas kliūtis iki tragiškos mirties valandos. Jai visi žmonės buvo lygūs. Ji buvo tolerantiška šviesi kiltasirdė moteriškė. Ji žinojo, kad žmogaus laimė ne vien tik iš pinigų yra išaušta. Man prisimena reikšmingi jos žodžiai: "Geriau si dalykai pasaulyje yra nemokami."

Šiandien su skausmu širdyje tenka tarti mūsų Mariutei pastutinį sudiev. Tegul ji amžinai ilsis Lietuvių Tautiškoje kapinėse.

—Miklas Šileikis

Roller Derby

Dabar Coliseum baigiasi Roller Derby. Direktorius Leo Seltzer paskyrė ašturias pabaudas už netinkamą elgesį lenktynėse, nes pirmiau buvo ir muštynių.

Tikimasi, kad laimėtojai laimės tik punktais, taip visi eina lygiomis. Lenktynės išskėlė kelias naujas žvaigždes.

Baigsis šeštadienį.

MRS. MICHAEL MELDAZIS (Anelė Meldazienė)

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 27 d., 3:35 val. ryto, 1939 m., sulaukus pusės amž., gimus Brazeville, Illinois.

Paliko dideliame nuliudime motiną Prancišką Dominikienę, 2 sūnus: Mykolą ir Raymond—2 dukteris: Virginiją ir Alice; marčią Pearl, 2 anukus ir kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas 6736 So. Campbell Ave. Laidotuvas ketvirtadienį, kovo 30 d., 8:30 v. ryto iš namų į Gimimo Pan. Šv. parap. bažnyčia, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Mrs. Michael Meldazis gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, Motina, Sunai, Dukterys ir kitos Giminės.

Laid. Dir. Lachawicz ir Sunai, Tel. CANAL 2515.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu Viskas Pasaulio Dalls. KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papusimams. 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

VAKAR CHICAGOJ

Nusiminusi dėl menkos sveikatos, Mrs. Mary Cantanzaro, 60 m., 2100 N. Leamington ave. persikrovė nuėjusi į savo draugės namus, 2159 N. Leclair Ave.

Galbut dėl menkos sveikatos Miss Lillian Bengoff, 33 m., kitu vardu užsiregistravo Sheridan Plaza Hotel, 4607 Sheridan Rd. ir paskui užsimušė išsokkoma per 12 aukšto langą. Ji gyveno 4649 N. Drake Ave.

Priminimui automobilistams, kad jie būtų atsargūs ištikus fatališkai auto nelaimėi Gary miestai ant visų savo trobesių išskels visai parai juoda vėliava. Kitu laiku bus iškelta balta saugumo vėliava.

Federaliniame teisme užvesta byla prieš G. W. Ead Co., Aurora, suknėlių fabrikantą, dėl laužymo darbo valandų ir algų įstatymų. Tai yra pirmą panašią bylą Illinois valstijoje. Kompanija dargi nenorėjo nė 25c. į val. minimumo algos.

Mrs. Lalla-Leona Niemodler, 56 m., 3839 Lane Park Ave., pareikalavo persikurti nuo kun. Erwin W. Niemodler, 4714 Lake Park. Jos vyras yra brolis Martin Niemodler žinomo kaip žmogaus, kurį "Hitleris bijosi nužudyti." Martin nacių opozicijos kunigas už priešinimąsi naciams yra uždarytas koncentracijos stovykloje.

Franklyn S. Harding, 71 m., kuris 10 metų atgal sumokėjo Ann Livingston \$25,000 už sulaužymą prižado ją vesti, dabar pareikalavo persikurti nuo dabartinės žmonos Catherine Harding, 35 m., nes ji perdaug gerianti.

Skelbimai Naujienose pada nauda dėlto, kad pačios Naujienos nagingos.

DELAN, ILL. —Willis W. Crabb, bankininkas (po dešinei), kuris turės keturis metus kalėjime sėdėti už išeikvojimą banko pinigų.

Chicago Muzikalis Festivalas Bus Rugp. 19 d.

Ruošia Konkursus Choras, Orkestrams, Solistams

Dešimtas metinis Chicago apylinkės muzikalis festivalas, ruošiamas laikraščių ir Amerikos muzikalių organizacijų, šiemet įvyks šeštadienio vakarą, rugpjūčio 19 d., Soldiers' Field. Trečias festivalio pokilis penktadienį, vidurdienį, rugp. 18 d., didžiojo balių salėje, Stevens Hotel. Carrie Jacobs Bond bus garbės svečias.

Per tuos 9 metus festivalių programose dalyvavo 45,000 vyrų, moterų ir vaikų. Jų klausėsi apie 900,000 žmonių. Kiti milijonai jų klausėsi per radio.

Kiti Miestai Festivalius Ruošia

Chicago apylinkės festivaliai, pirmieji šiaurinės Amerikos kontinente paskatino ruošti tokias išsklmes ir kituose miestuose. Šią žiemą festivalis po atviru dangum įvyks Miami, Fla. Šią vasarą tokie parengimai įvyks East Moline ir Urbana, Ill., Whiting ir Lafayette, Ind., Kansas City, Mo., St. Joseph, Mich., Cedar Rapids, Ia. ir Dayton, Ohio.

Generalis muzikalis direktorius yra Henry Weber, muzikos direktorius W-G-N radio stoties, chorų vedėjas buns Noble Cain ir Philip Maxwell. Tarp dalyvavusių solistų yra John Charles Thomas, Rubino ir jo smuikas, Alec Templeton, velionis John Philip Sousa, Al Jolson, Marian Claire, Margery Maxwell ir kiti garūs dainininkai ir muzikai. Kalbėtojais pokiliuose buvo Charles Wakefield Cadman, Olin Downes ir Geoffrey O'Hara.

Suomė Pabėgėlius Iš Pataisos Namų

Tuoju Pradėjo Plėšimus

Percitą šeštadienį iš St. Charles pataisos namų pabėgo keturi jauni nusikaltėliai ir tuoju pradėjo plėšimus. Bet neilgai jie džiaugėsi laisve, nes valstijos policija į porą dienų vītus juos išgaudė.

Pabėgė buvo Robert Johnson, 15 m., iš Christopher, Samuel Campbell, 15 m. iš McLeansmore, Elmer Leprey, 18 m. iš 2200 Jackson Blvd., Chicago ir Edward Stempkowski, 16 m. iš East St. Louis. Visi jie buvo nuleisti už vagystės.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško

JONAS PETROSIUS, kilęs iš Skirožemės, Vainuto, parap., Tau-ragės apskr., atsišaukite, arba žinantieji kur gyvena praneškite. VALIESIE VAIVADIENE, 3015 So. 27th St., Milwaukee, Wis.

HELP WANTED-FEMALE Darbininkių Reikia

UŽDIRBK \$15 i savaitę savo apylinkėj. Mokame po \$1.00 už namų savininkų vardus, kurie užsiinteresuoti pertaisymo ir pataisymo darbais—be to dar komisija už orderius. Rockwool Insuliacija. Namų kėlimas. Cementiniai blokai, karpenterio darbai ir t. t. Zemiausios kainos — \$5.00 imokėti vienas iki trijų metų imokėti. Siųskite pašto atvirute ar telefonuokit CALUMET 4487. MIDDLE STATE CO. 2411 So. Michigan Ave.

MERGINA BENDRAM NAMŲ darbu — savas kambarys, 2 val. nakti, nėra virimo — \$7.00, liudymas. Briargate 8281.

HELP WANTED-MALE Darbininkių Reikia

REIKALINGAS BARTENDERIS su tavern laisniu. Nupirkti ir fikierius, jeigu priimama kaina. Šaukite po 7 val. vakaro. Prospect 0176.

REIKIA VYRO NORINČIO dirbti Douglas mokyklėje. 3516 West Roosevelt Road.

PARTNERS WANTED Reikia Partnerių

TURIU DIDELI alaus išvežiojimo biznį (Beer Distributing Business). Cirkuluoja 6 trokai, dirba 10 darbininkų. Vienam sunku didelį biznį vesti. Ieškau partnerio. Jei atsi-saukta keli asmenys, galėtų būti korporacija. Puiki progą gerai uždirbti. Kreipkitės šiuo adresu: UNIVERSAL BEER DISTRIBUTOR D. PETROVICH, Prop., 950 West 36th Street, Chicago, Ill. Telephone YARDS 1638.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARSIDUODA TAVERNAS su ar be namų. Biznis gerai išdirbtas. per daug metų. Gerai įrengtas. apleidžiū miestą. 919 W. 35th St.

PARSIDUODA BARBERNĖS biznis, shoemakerio mašinos ir visi įrankiai ir didelis ice box'is. 2339 So. Hoyne Ave.

Oras Chicagoje Pernai Buvo Geras

60% saulėtų dienų

Municipal Reference Library surinktomis žiniomis, oras Chicagoje pernai buvo geras.

Pav., Chicago turėjo 60 nuoš. saulėtų dienų, užimdamą 12-tą vietą. Pirmą vietą užėmė Santa Fe su 74 nuoš. saulėtų dienų, paskiausia vieta teko Detroitui, kuris turėjo tik 49 nuoš. saulėtų dienų.

Chicago jau nebegalima vadinti "vėjuotu miestu", nes Chicago užėmė 20 vietą iš visų miestų, sulig skaičiaus dienų, kada vėjas siekė 32 m. į val. ar daugiau. Buffalo turėjo 108 tokias dienas, o Chicago tik tris. New Yorkas turėjo 89 smarkiai vėjuotas dienas, o Cleveland — 84, Los Angeles, New Orleans, Portland, Santa Fe, Washington ir Peoria visai neturėjo vėjuotų dienų. Syravimas temperaturoje Chicagoje nebuvo tokis didelis kaip kai kuriuose Amerikos miestuose. Chicago užėmė 21-mą vietą su 6 dienomis, kada temperatūra siekė virš 90 laipsnių. Horiston turėjo daugiausia dienų virš 90 laipsnių karščio, o San Francisco, San Diego ir Tacoma visai neturėjo tokių karštų dienų.

Pasiutės Šuo Sukandžiojo 11 Žmonių

Pasiutės šuo viename bloke 50 gatvė sukandžiojo 11 žmonių, jų tarpe 4 mažus vaikus. Tarp sukandžiotųjų yra ir pats šunies savininkas Philip O'Mar-rak, 719 W. 50 St. Šuo sugautas.

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Pardavimui

MARQUETTE PARKE, netoli lietuviškos bažnyčios 2 flatų medinis namas po 4 kamb. Cementuotas beismontas, platus lotas. Kaina \$4900—imokėti \$500. Kitus kaip randa. Turiu visokių kitokių bargenų pardavimui arba mainymui. C. P. SUROMSKIS, 6816 S. Western Ave. Grovehill 0306

GERIAUSI PIRKINIAI ŠIA sa-vaitę. North Avenue, 2-1 aukštų krautuvės, rendos \$600 metams tik-tai \$3500. Spaulding Avenue, 13 apartamentų, rendos \$6000 metams, tiktai \$20,000. Springfield Avenue, 28 apartamentų, rendos \$11,000 me-tams, tiktai \$38,000.

Kitas geras PIRKINYS — 2 krautuvės — 2x6 kambarių apart-mentai, rendos \$1,800, garų šildo-ma, pilna kaina \$7000. Virškalbamos nuosavybės gali-ma parduoti ant imokėjimo. Veik greitai. Atidara jusų patogumui sekmedienais ir vakarais. FIRST STATE MORTGAGE CO. 4752 Fullerton Avenue. Tel. Spaulding 1500. 10 N. Clark St. Dearborn 1540

KAMPINIS 13 apartamentų, meti-nių pajamų \$6,270, tiktai \$20,000. Reikalaujama \$5,000. Kampinis gel-tonų plytų 4 apartamentų, roll away beds, showers, 2 karų garažas, \$9,500—Reikalaujama \$2,000. MIDDLE STATE MORTGAGE 4027 N. Crawford Avenue, Independence 6870.

\$6250.00 2 FLATŲ PLYTINIS 3 metų senumo, karštų vandeniu šildomas, lotas 60x125—2 garažai—šalinis įvažiavimas — bargenas. \$8500.00 55th ir California, 2 flatų plytinis, garų šildomas, pats pri-sikraunąs Stokeris, 35 pėdų lotas, pirmos klasės salygos. \$4850 69th ir Rockwell, 6 kambarių plytinis bungalov, karštų vandeniu šildo-mas, 40 pėdų lotas, 2 garažai. Bar-genas. Matytis su MR. MEDORA, 8110 S. Ashland. Tel. Stewart 3601.

VIENO AUKSTO MURINIS namas, 12 metų senumo. 70 pėdų storas. 2 karų garažas. Specialė kaina \$2,900. 4 kamb. plytų bun-galov, karštų vandeniu šildoma. Hard wood trimingas, 3 kambarių murinis cottage užpakalyje. 6 me-tai kaip statytas. Didelis bargenas. \$4750. 2608 West 47th Street.

REAL ESTATE TO EXCHANGE Namai Zemė Mainais

MAINYS bizniui nuosavybę ir taverną į privatų namą. Kreiptis į savininką. 4635 So. Wood St. Tel. YARDS 2194.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

40 AKRŲ, 5 AKRAI užstetos, gana medžiagos trobelei, prie ežero. Yra arkliai su vežimu, gera Jersey karvė, 50 bušelių, to tonai šieno ir visų rūšių ukio įrankių. Viskas už \$895.00. HANSON-OSBORN, Hart, Mich.

GYVULIŲ UKIS ARTI MER-RILL, Wisconsin, Lincoln County, visi patogumai čia pat. Informaci-jos. BAUER. 6832 Lakewood, Briargate 7229.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Automobilai ir Trokai Pardavimui

4 DURU TOURING Sedan 1937 Plymouth, Heaters ir defrosteris. Karas atsižymi kaip naujas — už prieinamą kainą. CENTRAL AUTO SALES, 3207 So. Halsted St. Vic-tory 1717. Dėl informacijų klaus-kite CARL WAINORA.

FINANCIAL Finansai-Paskolos

DUODAME PASKOLAS ant ANTRŲ MORGICIŲ. PETERS BROS. and CO. 1647 W. 47 St. Antros lubos.

SOIL-FOR SALE Juodžemis-Pardavimui.

PIRMOS RUSIJS JUODŽEMIS dėl gėlynų ir žolynų specialiai su-maitytas su durpėmis ir trąšomis. Parduodam bušeliais arba vežimais. 1 bušelį 25c; 5 bušelį \$1.00; 15 bušelių \$2.50. Jei pirksite daugiau kaip vieną bušelį už pristatymą ne-mokėsite. Ofiso valandos 7 val. ryto iki 10:30 vakare.

CHARLES GAVCUS 6100 So. State Street, Tel. Wentworth 7942.

Jei Norit

- KA PARDUOT
- AR NUSIPIRKT

PAGARSINKIT SAVO BARGENUS.

NAUJIENU GARSINIMUS VISI SKAITO.

• PASAUKITE MUS TUOJAUS CANAL 8500

Mūsų apgarsinimų kainos pri-einamos. Už pakartojimus duodame gerą nuolaidą.

LIETUVŲJ MIRĖ

Juzefa Landsbergienė

Persikyrė su šiuo pasauliu sausio 29 diena, 1939 m., sulaukus 75 metus amžiaus, gimus Lietuvoj.

Paliko dideliame nuliudime Lietuvoj vyrą Domininką, 5 duk-teris, Juzefą, Zofiją, Antosę, Stasę ir Bronislavą ir jų šeimynas; sūnų Aleksandrą ir daugiau artimų giminių; Amerikoj—sūnų Stanislovą, marčią Della, ir tris anukus: Albert, Vera, Stanis-lovą Jr., ir sūnų Joną; jos žentą Joną Norak ir paanuką Robert ir trečią anuką.

Palaidota Šaukėnų kapinėse Lietuvoj, sausio 31 d.

Visi a. a. JUZEFO LANDSBERGIENĖS gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti gedulingose pa-maldose už jos sielą kovo 30 d., Šv. Kryžių bažnyčioje 45th St. ir Wood. 7:45 val. ryto.

Nuliudė liekame,

BROLIAI, MARTI, ANUKAI ir KITI GIMINĖS

STANISLOVAS LANDSBERGIS, 1435 W. 47th St. Tel. YARDS 6055

Užuojaautos Telegramos ir Laiškai

TELEGRAMOS

Mrs. Mary Jurgelionis Family,
4348 S. California Ave.,

Skandžiose mirties liudėsio valandose reiškia-
me gilią ir nuoširdią užuojautą sunui ir visiems
giminėms.

Daužvardžiai,
Chicago.

Kleofas ir Vladas Jurgelionis,
4348 S. California Ave.

Our love and sympathy in your sudden afflic-
tion.

Sylvester and Marie Zolp
Chicago.

Kleofas and Vladas Jurgelionis,
4348 S. California Ave.

We share your sorrow for we have lost a dear
friend. Our deepest sympathy.

Lithuanian Women's Civil League of Chicago
Mrs. M. Zolp, pres.

Miss S. Wodman, Sec'y.
Mrs. R. Mazeliauskas, treas.

Lithuanian Daily News,

Please accept our deepest sympathy in your
great loss.

Mr. and Mrs. P. Kavalauskas
Cicero, Ill.

Lithuanian Daily News,

We too are greatly grieved by the loss of Ma-
ria Jurgelionis, who worked untiringly for Nau-
jienos and in behalf of all Lithuanians. In this
hour of sorrow accept our heartfelt sympathy.

The Lithuanian Chamber of Commerce
of Illinois,
J. W. Kaledinskas, President

Chicago, Ill.
March 28

"Naujienos"

Mūsų gili simpatija "Naujienoms" ir Vladui
Jurgelioniui. Ši netikėta žinia buvo be galo skau-
di. Visuomet liudėsime kartu su jumis.

Vincas ir Julia Andrulis.

LAIŠKAI

Nuoširdi Draugė

Iš gilumos širdies mes liudime netekę geros
ir nuoširdžios draugės Marės Jurgelionienės.

Ir taip jau reiškia gilią užuojautą šioje
liudėsio valandoje sunui Vladui Jurgelioniui ir
"Naujienoms".

Juozas ir Vera Aglys (Aglinskai).

Naujieniečiai

Pirmadienio "Naujienų" laidoj skaitėm apie
Marijos Jurgelionienės netikėtą mirtį. Tos skau-
džios žinios prislėgti, mes siunčiam iš širdies už-
uojautos jausmus vėlionės sunui ir "Naujie-
nom". M. Jurgelionienės mirtis yra didelis smu-
gis ne tik "Naujienoms", bet ir visai "Naujienų"
skaitytojų šeimynai.

Giliausią užuojautą reiškiam visiems.

M. A. Sharka
Mrs. Sharka
Mykolas Yuszka
Rhineland, Wis.

Kovo 27

"Naujienoms",

Žodžiai negali išreikšti skausmą, kuris suspau-
dė mums širdis, kai sužinojome, kad tragingai mi-
rė mūsų numylėta draugė ir rėmėja, Marija
Jurgelionienė. Kai gerai dainavom, ji džiaugėsi.
Kai suklupdavom, ji draugiškai barė ir rykštėm
grąsino. Turėdama galybės rūpesčių, ji visuomet
rado laiko mūsų mažais darbeliais interesuotis,
mums patarimus duoti, pamokinti, mūsų klaidas
suprasti ir už gerą pagirti.

Šeimynai, "Naujienoms", kartu ir mums, liki-
mas padarė neatitaisomą skriaudą, taip nelaiku
paimdamas ją amžinam poilsiui.

PIRMYN CHORAS.

Marija Bernotaitė-Jurgelionienė

Su skausmu širdyje šiomi pranešame, kad šio mė-
nesio 25-tą, tuoj po 12 val. dieną, mirė kelionėje iš Chi-
cago į Detroitą, sudavus traukiniui ir automobiliui, ku-
riuo ji važiojo su trimis savo draugėmis, "Naujienų"
Direkcijos narė ir Administratorė MARIJA JURGE-
LIONIENĖ, buvusi Bernotaitė, eidama 52 metus am-
žiaus.

Gimė Šiauliupse 1887 m. rugsėjo 26 d. Ėjo mokslą
Mintaujos (dabar Latvija) Mergaičių Gimnazijoje.
Dirbo Vilniuje, kaip Administratoriaus padėjėja prie
"Vilniaus žinių". Išvažiavo į Paryžių, paskui į Škotiją
dirbti prie savaitraščio "Rankpelnio". Po to gyveno
Krokuvoje ir prieš 30 metų atvyko į Š. A. Jungtines
Valstijas.

"Naujienoms" vėlionė pradėjo bendradarbiauti,
kai tik laikraštis išėjo. Daug darbavosi lietuvių visuo-
meniniame judėjime, žodžių ir raštu, šviesdama žmo-
nes. Per keletą metų vedė "Naujienose" Moterų Sky-
rių. Ilgai buvo LSS. Sekretorė-Vertėja.

"Naujienose" dirbo nuolat nuo 1922 m. lapkričio
27 d. Buvo išrinkta į "Naujienų" Bendrovės Direkciją.
Prieš trejus metus buvo paskirta "Naujienų" Adminis-
tratore ir šias pareigas ėjo iki pat savo mirties.

Yra pašarvota p. Juliaus Lulevičiaus koplyčioj,
4348 SO. CALIFORNIA AVE. (Phone LAFayette 3572).

Laidotuvės įvyksta ŠIANDIEN, kovo 29 d., 1:30 v.
po pietų, Lietuvių Tautiškoje Kapinėse. Visi vėlionės
draugai yra nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

Sunus VLADAS JURGELIONIS ir žmona THELMA,
KLEOFAS JURGELIONIS,
"NAUJIEŲ" BENDROVĖS DIREKCIJA.

...Laidotuvių tvarka...

Marijos Jurgelionienės lai-
dotuvės įvyks šiandien, 1:30
val. po pietų. Laidotuvių ei-
sena susigrupuos prie J.
Liulevičiaus koplyčios (4348
South California Avenue)
kur vėlionės kunas yra pa-
šarvotas. Ji bus palaidota
Lietuvių Tautiškoje Kapinė-
se.

Koplyčioj prie grabo išly-
dėjimą, ir kapinėse įvyks
trumpi programėliai.

Laike programo prie ka-
po, Kapinių karilionas gros
ištrauką iš operos "Žemčiū-
gų Žvejai". Tai buvo vėlio-
nės mylimiausias muzikos
kurinys.

Chicagos Lietuvių Drau-
gija, prie kurios vėlionė pri-
klauso, paskyrė grabnešiais
šiuos jos senus draugus,
Kastą Augustą
Kazį P. Gugi
P. Millerį
A. Rypkevičių
A. Rudinską, ir
A. Zymontą.

Garbės grabnešiais bus
šešios moterys, taipgi arti-
mos vėlionės draugės bei
bendradarbės.

Julija Augustienė — nuo
"Naujienų" raštinės;

Nora Gugienė—nuo "Mo-
terų Skyriaus";

Adelė Miščikaitienė—nuo
organizacijų;

Louise Narmona — nuo
"Moterų Skyriaus";

Elena Radziukynienė—se-
niausia draugė, ir

Frances Sadauskaitė —
nuo jaunuolių.

MOTERŲ SKYRIUS

rytojaus

"NAUJIEŲ"
bus pašvęstas

MARIJOS
JURGELIONIENĖS

atminčiai.

PRABILK, MARIJA, DAR KARTĄ

(Mariją Jurgelionienę laidojant)

JINAI ŽUVO

Dabar ji jau negyva.

Nebuvusiam nelaimės vietoj
ir nemačiusiam nelaimės aplin-
kybių sunku yra įtikėti, kad
Marija Jurgelionienė dabar yra
negyva. Kada aš nueinu į "Nau-
jienų" raštinę ir jos tenai ne-
matau, rodos, užtenka palipti į
viršų ir ją tenai rasti jos raš-
tinės kambarėly. Taip manau
aš ne vienas: taip manome mes
visi, kurie kasdien ją matyda-
vome ir kartu su ja dirbdavo-
me.

Mariją Jurgelionienę pradė-
jau asmeniškai pažinti pasaulio
karo metu. Neseniai buvau at-
vykęs iš Lietuvos ir apsigyve-
nęs Indiana Harbor, Ind. Dabar
tikrai neatsimenu, ar vietinė
SLA 185 kuopa, ar LSS kuopa
surengė prakalbą. Kalbėtojai
iš Chicagos atvyko Marija Jur-
gelionienė ir adv. K. Gugis.

Jungtinės Amerikos Valsty-
bės tik ką buvo įstojusios į pa-
saulio karą ir šioje šalyje du-
ko nepakenčiamas patriotizmas.
Pirmoji kalbėjo M. Jurgelionie-
nė. Atsimenu, kaip šiandien,
kad vėlionė atsistojo prieš ne-
didelės saliuokės būrelį susirin-
kusių žmonių, rankutes iškėlus
ir kumšteles sugniaužus pasa-
kojo publikai, kad į pasaulio
karą yra įvėlta visos didžio-
sios valstybės, kad žmonių

skerdynei paimti geriausi ir
stipriausi vyrai. Dabar, esą,
į tą skerdynę įstojo ir Ameri-
ka. Čia taip pat registruojami
jauni vyrai ir prievarta bus
įmami kariuomenėn. Čia vėlio-
nė paminėjo, kad kalbant šioje
temoje reikia būti atsargiems,
nes neatsargus išsitarimas gali
bet kam padaryti daug nesma-
gumų. Bepasakodama apie ka-
ro nelaimės, mūsų kalbėtoja
susijaudina ir savo vietą užlei-
džia praktikuojančiam advoka-
tui K. Gugiui.

Nuo to laiko pradėjau Mari-
ją Jurgelionienę pažinti. Po ke-
lių metų turėjau garbės ją ar-
čiau pažinti ir kartu su ja prie
"Naujienų" darbuotis.

Jeigu yra pasaulio tokie daly-
kai kaip inteligentiškumas, to-
lerantiškumas ir sąjaušas link
kito žmogaus, tai tas ypatybės
turėjo Marija Jurgelionienė.
Kaip moteris ir motina, ji my-
lėjo vaikus ir šeimą.

Šiandien po pietų jos laido-
tuvės. Atiduokime pagarbą už-
gesusiai gyvybei. Kas gali ir
kam aplinkybės leidžia, priva-
lome ją palydėti amžinam pa-
ilsui. —J. Lapaitis.

Dėl Marijos Jurgelio- nienės Mirties

Tik pora savaitę atgal
džiaugsmingai atšventėme "N"
25 metų Sidabrinį Jubiliejų,
kuriam Dr. P. Grigaitis su-
pažindino su Marija Jurgelio-
niene. Tuomet Dr. P. Grigaitis
man pareiškė, kad ta "nepava-
duojama NAUJIEŲ darbinin-
kė ir tiesiog sunku įsivaizduo-
ti kaip mes be jos galėtume
apsieiti."

Tad be galo gaila netekus
brangios darbininkės ne tik
"Naujienoms", bet ir visiems
lietuviams. Tik pora savaitę
džiaugsmingai sveikinomės
švęsdami "N" 25 metų jubile-
jų, o šiandien gavęs "Naujie-
nas", atskleidžiu ir štai prieš
akis Marijos Jurgelionienės at-
vaizdas ir antrašė "Marija Jur-
gelionienė žuvo automobilio ne-
laimėje".

Šiurpis perėjo per kūną. Tik-
rai gaila netekus tokio bran-
gus asmens ne tik "Naujie-
nom", bet ir visiems Ameri-
kos lietuviams.

P. G. Aleksynas.
Rockford, Ill.

Pr. Lapienė